

10 ANYS DE L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA

Centre Flassaders
Ferreria, 10. Palma

del 20 al 30 d'abril de 2010

2000
2001 2002
2003 2004 2005
2006 2007 2008 2009

SI DOL-LABORER

Ajuntament de Palma

LABORER.COM

MEMÒRIA 2010

INSTITUT
BALEAR
DE
LA
DONA

10 ANYS DE L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA

Centre Flassaders
Ferreria, 10. Palma

del 20 al 30 d'abril de 2010

2000
2001 2002
2003 2004 2005
2006 2007 2008 2009

SI DOL-LABORER

Ajuntament de Palma

LABORER.COM

PRESENTACIÓ

Totes les dones tenen dret a viure en llibertat i a gaudir de la vida.

Marcela Lagarde

La Memòria que us presentam reflecteix la tasca realitzada durant tot l'any 2010, any del desè aniversari de la creació de l'Institut Balear de la Dona.

En aquest any es va culminar la tasca de preparació i redacció de la nova llei d'Igualtat de dones i homes de la nostra Comunitat Autònoma, projecte aprovat pel Consell de Govern el mes de juny de 2010 i en debat parlamentari des del mes de juliol. Un projecte de llei rebutjat pel grup parlamentari popular al Ple de 22 de març de l'any 2011.

L'any 2010 va ser un any econòmicament difícil. Les administracions també veieren minvats substancialment els seus ingressos, i aquest fet va motivar la decisió de prioritzar el manteniment dels serveis públics com les Cases d'Acollida, el Servei d'Acompanyament 24hs, el de Teletraducció per a dones estrangeres, i de manera transitòria i temporal no convocar

l'ordre de subvenció al món associatiu.

Vàrem organitzar dues exposicions. Una en motiu del X aniversari de la creació de l'Institut, un recull de la tasca feta durant aquests deu anys i un reconeixement a les directores que ha tingut. També convidarem la professora Eulàlia Lledó experta en llenguatge no sexista.

La segona exposició, en col·laboració amb la Fundació Obra Social Sa Nostra de Balears i el Consell de Formentera va ser Dones reconstruïm la història Les Illes 1880-1936 amb itinerància a les quatre Illes des de febrer, a Palma, fins el novembre a Formentera. Volem agrair una vegada més la tasca de les comissàries Isabel Peñarrubia, Fanny Tur, Montserrat Marquès i Francesca Mas.

El Consell de Participació de les Dones va organitzar la Primera Trobada de Dones de les Illes Balears, en la qual durant dos dies es va debatre àmpliament la realitat de les dones i del moviment feminista a les nostres Illes.

Vàrem continuar amb la campanya "Mateixos Drets, Mateixes Obligacions" i amb la recollida de signatures del Compromís dels

Homes per a la Igualtat en aquest any centrada més en els municipis de Mallorca.

Una vegada més retem comptes de la tasca que s'ha duit a terme i donam les gràcies a tot l'equip humà de l'Institut pel seu esforç i la seva professionalitat.

Lila Thomàs i Andreu
Directora de l'Institut Balear de la Dona

Fina Santiago Rodríguez
Consellera d'Afers Socials,
Promoció i Immigració

L'Institut Balear de la Dona com a institució

- I. Òrgans de govern
- II. Estructura funcional
- III. Pressupost
- IV. Actuacions de la Direcció de l'Institut Balear de la Dona
  - Actuacions en relació als poders públics
  - Actuacions en relació als mitjans de comunicació
  - Actuacions en relació al teixit associatiu i agents socials
  - Actuacions en relació a la ciutadania
  - Actuacions en actes, jornades i congressos

Programes i activitats

- 1. Informació, sensibilització, reforçament de l'associacionisme i conciliació**
  - 1.1. Centre d'Informació de la Dona
  - 1.2. Biblioteca i Centre de Documentació
  - 1.3. Punts d'informació jurídica
  - 1.4. Actes del Dia Internacional de la Dona
  - 1.5. Actes del Dia Internacional de la Violència vers a les Dones
  - 1.6. Guia de recursos per a les Illes Balears
  - 1.7. Casal de les dones
  - 1.8. Consell de Participació de la Dona
- 2. Igualtat**
  - 2.1. Projecte de Llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears
  - 2.2. Informes d'impacte de gènere
  - 2.3. Denúncies per publicitat sexista
  - 2.4. Plans d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, a l'empresa
  - 2.5. Plans d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, a la CAIB

3. Campanyes i exposicions

- 3.1. Dones reconstruïm la història. 1880-1936
- 3.2. 10 anys de l'Institut Balear de la Dona
- 3.3. Homenatge a víctimes de la violència de gènere
- 3.4. Treu targeta roja al maltractador
- 3.5. Mateixos drets mateixes obligacions. Compromís homes per la igualtat

4. Salut i qualitat de vida

- 4.1. Infosex
- 4.2. Salut afectiva i sexual
- 4.3. Exposex
- 4.4. Accés a la medicina ginecològica

5. Violència contra les dones

- 5.1. Protocol interinstitucional contra la violència masclista
- 5.2. Xarxa de cases d'acollida
- 5.3. Habitatges per a la reinserció de dones víctimes de violència de gènere
- 5.4. Servei d'Assistència Psicològica
- 5.5. Servei d'Atenció 24 Hores
- 5.6. Materials didàctics per prevenir la violència de gènere
- 5.7. Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament
- 5.8. Centre coordinador de les ordres de protecció
- 5.9. Servei de Teletraducció
- 5.10. Decret ajuts econòmics de pagament únic recollits en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- 5.11. Projecte pilot "Programa de reeducació per a agressors en violència de gènere"

6. Inclusió social

- 6.1. Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució
- 6.2. Pis titulat Lausana

7. Formació i cultura

- 7.1 Formació contínua per a empleats públics
- 7.2 Formació externa
- 7.3 XIV edició de la Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere
- 7.4 Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere
- 7.5 Pràctiques d'Estudiants a l'IBDona
- 7.6 Concursos i Premis
- 7.7 Publicacions Institut Balear de la Dona
  - Protocol Interinstitucional contra la violència masclista*
  - Dones reconstruïm la història. Les Illes 1880-1936*
  - Còmic Quatre Dones. Històries de vida*
  - Calendari 2011*

8. Subvencions

9. Acords i convenis de col·laboració

I. Òrgans de govern

El Consell Rector i la Direcció són els òrgans de direcció de l'Institut, segons la Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona.

Els membres del Consell Rector de l'Institut Balear de la Dona són aquests:

PRESIDENTA

Josefina Santiago Rodríguez, consellera d'Affers Socials, Promoció i Immigració

VICEPRESIDENTA

Lila Thomàs Andreu, directora de l'Institut Balear de la Dona

SECRETÀRIA

Titular: Farah Bouazza Ariño, cap del Servei de Gestió i Planificació de l'Institut Balear de la Dona

Suplent: Llúcia Vaquer Sureda, cap de la Secció II de l'Institut Balear de la Dona

VOCALS

Conselleria d'Educació i Cultura

Titular: Francesca Garcías Gomila, directora general d'Universitat
Suplent: Josep Serra Colomar, director general d'Innovació i Formació del Professorat

Conselleria de Treball i Formació

Titular: Marcel·lí Francesc Fernández de Heredia Cañellas, director gerent del SOIB
Suplent: María Durán Febrer, directora general de Responsabilitat Social Corporativa

Conselleria de Salut i Consum

Titular: Teresa Pou Navarro, coordinadora autonòmica de Salut i Gènere

Suplent: Margalida Buades Feliu, directora general Salut Pública i Participació

Consell Insular de Mallorca

Titular : Maria José Varela Pozo, directora insular d'Igualtat

Suplent: Elisa Martín Peré, secretària tècnica de Joventut i Igualtat

Consell Insular de Menorca

Titular: Noemi Gomila Carretero conseller executiu del Departament de Ciutadania i Família

Suplent: Antoni Anglada Comella, director insular de Família

Consell Insular d'Eivissa

Titular: Olga Guerra Vázquez, coordinadora oficina d'informació de la Dona Eivissa

Suplent: Josefa Costa Torres, directora insular política social

Consell Insular de Formentera

Titular: Sonia Cardona Ferrer, Consellera de Cultura

Suplent: Margarita Font Aguiló, consellera de Benestar Social

Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)

Titular: Indaura Gil Mendoza, regidora Ajuntament de Maò

Suplent: Clàudia Pons Martí, regidora de l'Ajuntament des Mercadal

Titular: Marivi Mengual Lull, regidora de l'Ajuntament d'Eivissa

Suplent: Joan Peralta Palmer, tinent de batlia de l'Ajuntament de Banyalbufar
Titular: Antoni Marí Marí, batle de Sant Joan de Labritja

Suplent: Miquel Enseñat Riutort, batle d'Esporles

Grup Parlamentari Popular

Titular: Isabel Llinàs Warthmann

Suplent: Carmen Feliu Álvarez de Sotomayor

Grup Parlamentari Socialista

Titular: Aina Radó i Ferrando

Suplent: Francesc Dalmau i Fortuny

Grup Parlamentari Bloc per Mallorca i PSMVerds

Titular: Maria Juan Benejam

Suplent: Antonina Ferrà i Ramis

Grup Parlamentari Mixt

Titular: Marián Suárez Ferreiro

Suplent: Esperança Marí Mayans

Titular: M. Luisa Morillas Navarro, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calviá)

Suplent: Dolores Sánchez Rodríguez, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calviá)

Titular: Àngels Cardona Palmer, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

Suplent: Neus Llaneras Fuster, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

Titular: Dolors Alemany Palmer, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Telm

Suplent: Maria Martínez Torres,
Associació de Mestresses de Casa de
s'Arracó i Sant Telm

Titular: Francisca Mas Busquets, Lobby
Dones de Mallorca
Suplent: Maria Aina Vaquer, Lobby
Dones de Mallorca

Durant el 2010, el Consell Rector es va reunir en sessió extraordinària dia 28 de gener amb un únic punt de l'ordre del dia: presentació de l'avantprojecte de Llei d'igualtat.

La presidenta lliurà una còpia de l'Avantprojecte de Llei d'igualtat. Exposà els objectius, el calendari de tramitació de la norma, destacà la voluntat de consens i els temes i novetats que recollia la proposta de llei.

II. Estructura funcional

Els recursos humans de l'Institut Balear de la Dona estan formats pel personal següent:

- La directora
- La cap del Servei de Gestió i Planificació
- Dues caps de secció (Àrea de Gestió Econòmica i Àrea de Personal)
- El cap del Negociat
- La secretària de Direcció
- Un titulat superior (Unitat de Contractació i Convenis)
- Una titulada de grau mitjà (Unitat de Subvencions)
- Una titulada superior (Unitat d'Impacte de Gènere)
- Una treballadora social (Unitat de Programes)
- Dues auxiliars administratives (Registre / suport a UGE)
- Una ordenança

Centre d'Informació de la Dona

- Tres titulats/des superiors (llicenciat/des en dret)
- Tres treballadores socials
- Un auxiliar administratiu d'informació i recursos

III. Pressupost

El pressupost de 2010 de l'Institut Balear de la Dona és un reflex de l'orientació dels pressuposts generals de la comunitat autònoma de les

Illes Balears per a aquest any, adreçats al compliment dels principis de prudència financera, de transparència i d'eficiència en la gestió, i l'assignació de recursos, en un context d'alentiment econòmic.

Any	Pressupost	Percentatge d'augment/disminució
2000	533.821 €	—
2001	1.202.433 €	125 %
2002	1.785.080 €	48 %
2003	1.992.228 €	11,16 %
2004	3.003.153 €	50,74 %
2005	3.291.574 €	8,77 %
2006	3.385.515 €	2,85 %
2007	3.664.664 €	8,24 %
2008	3.773.604 €	2,97 %
2009	3.475.282 €	-7,00 %
2010	2.958.588 €	-14,87%

IV. Actuacions de la direcció de l'Institut Balear de la Dona

Representació de l'Institut en altres institucions

L'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de les Illes Balears, forma part de les comissions d'altres institucions, entre les quals:

A L'ESTAT ESPANYOL

- Observatori de la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes
- Observatori Estatal de Violència sobre la Dona

A LES ILLES BALEARS

- Comissió Permanent de la Comissió Interdepartamental per a l'Elaboració de Polítiques de Joventut
- Comissió Interdepartamental de la Immigració
- Fòrum de la Immigració de les Illes Balears
- Comissió Tècnica de Seguiment del Pla Integral de Suport a la Família
- Comissió Interdepartamental de Salut
- Comissió Coordinadora Recursos a l'Àrea de Prostitució
- Observatori Permanent de Suport a la Família de les Illes Balears
- Grup de formadores del Protocol d'intervenció del VIH en centres de salut d'atenció primària

Actuacions en relació als poders públics

- **Parlament Balear**

En l'exercici 2010 assolix el lloc més destacat la tramitació del projecte de Llei d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, norma que té per objecte establir el conjunt d'obligacions i competències de les administracions públiques de les Illes Balears per assegurar la igualtat real i efectiva de les dones i els homes i regular les mesures adreçades a promoure i garantir la igualtat d'oportunitats i de tracte de dones i homes en tots els àmbits de la societat.

D'altra banda, es van documentar 55 respostes a preguntes amb sol·licitud de resposta escrita, de documentació o de resposta oral, formulades pels distints grups parlamentaris, en relació amb les actuacions de l'Institut Balear de la Dona, en matèria de les seves competències. A títol d'exemple, destacam les referides al Protocol interadministratiu de violència de gènere, a informes elaborats sobre impacte de gènere dels projectes de disposicions normatives que elaboren les distintes administracions, a la Xarxa de Cases d'Acollida per a dones víctimes

de la violència de gènere, a coordinació de les ordres de protecció, etc.

Entre els actes més significatius que l'Institut Balear de la Dona ha dut a terme amb altres poders públic, destaquen:

- Signatura en el plenari de diversos ajuntaments de Mallorca amb motiu de la campanya mateixos drets mateixes obligacions.
- Reunió amb la secretària d'Estat d'Igualtat, la directora de Responsabilitat Social Corporativa del Govern de les Illes Balears i representants de sindicats i empresàries.
- Diverses reunions a Madrid del Ple de l'Observatori d'Oportunitats entre Dones i Homes.
- Assistència a la Xarxa d'Igualtat del Fons Social Europeu a Sevilla.
- Trobada "Perspectiva de Gènere i Mitjans de Comunicació" Presidència UE, a Madrid.
- Jornada Plans d'Igualtat a les empreses, Direcció General de Responsabilitat Social Corporativa.

- Reunió amb la Comissió de feina de dones i Immigració.
- Acte de la Conselleria de Turisme i Treball i la ministra d'Igualtat. Lliurament de diplomes.
- Consell de Participació de les Dones.
- Reunió a la seu de l'Institut de la Dona a Madrid, sobre pressuposts.
- Reunió amb la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració i el Conseller d'Educació i Cultura sobre el Protocol i la Llei d'Igualtat.
- Reunió del Ple del Consell per a la Promoció de la Igualtat de Tracte i no-Discriminació de les Persones per l'Origen racial o ètnic, a Madrid.
- Reunió del Grup d'Assistència a Víctimes per a la Promoció de la Igualtat de Tracte i no-Discriminació de les Persones per l'Origen racial o ètnic, a Madrid.

Actuacions en relació als mitjans de comunicació

L'Institut Balear de la Dona, al llarg de l'any 2010, ha participat en més de trenta-cinc programes radiofònics, ha aparegut en cinc programes de televisions locals i autonòmica i ha convocat o participat en deu rodes de premsa amb la finalitat de donar a conèixer els diferents actes promoguts per l'Institut.

Actuacions en relació a la ciutadania

El Govern de les Illes Balears disposa d'un servei de queixes i de suggeriments perquè la ciutadania pugui fer constar la disconformitat amb la prestació dels serveis públics (queixes)

o formular propostes amb l'objectiu de millorar la qualitat de la prestació dels serveis públics (suggeriments).

Durant l'any 2010, l'Institut Balear de la Dona va rebre 12 sol·licituds d'informació sobre iniciatives i queixes presentades, de les quals 3 van ser suggeriments, 5 sol·licituds d'informació i 4 queixes. Totes elles es contestaren o es derivaren al servei o administració competent. Com a Institut prestador de serveis públics, valorem positivament aquest recurs, ja que les queixes i els suggeriments que rebem ens permeten conèixer la percepció de la ciutadania en relació amb els serveis que prestam, al mateix temps avaluar-los internament i, en definitiva, són un estímul per millorar l'àmbit públic.

Actuacions en seminaris, jornades i congressos

Dels nombrosos seminaris, jornades i congressos en els que ha participat l'Institut Balear de la Dona, destaquen els següents:

- Conferència: “Cal regular la prostitució?”.
- Presentació de l'Any Chopin. Govern i Ambaixada de Polònia.
- Inauguració del Seminari de Teoria i Pràctiques Feministes.
- Inauguració de l'exposició “Dones: reconstruïm la història” a Palma.
- Conferència amb motiu del Dia de la Dona a Mancor de la Vall.
- Lliurament dels certificats als participants del Taller de Formació de

Salut Emocional i Sexual. Escola en Pau.

- Assistència al Concert amb motiu del Dia de la Dona, 8 de març, en nom del president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- Inauguració de les jornades “Prevenió dels Maltractaments”.
- Inauguració del “Taller en Xarxa. Servei 24 hores.”
- Inauguració de l'exposició amb motiu del X aniversari de l'IBD.
- Conferència del X aniversari Eulàlia Lledó.
- Inauguració de l'exposició “Dones: reconstruïm la història” a Eivissa.
- Inauguració de l'exposició “Dones: reconstruïm la història” a Menorca.
- Participació en la taula rodona “el rol de la dona a les Administracions Públiques”.
- Conferència inaugural de la Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere.
- Participació en la taula rodona “Diferents violències sobre les dones”, a la UNED.
- Congrés de Prostitució.
- Participació a la taula rodona “Drets de les dones a Palestina”. Recursos de l'IBD per aconseguir la igualtat.
- Jornades de Cinema a la UIB. Cinema contra la violència de gènere.
- Participació a les Jornades de la Direcció General de Justícia. Participació en una taula rodona.
- Participació en les Jornades del Consell de Participació de les Dones.

- Acte del president i dels consellers de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Treuen targeta vermella als maltractadors.
- Inauguració de l'exposició "Dones: reconstruïm la història" a Formentera.
- Acte en el Consell Insular de Mallorca. Consell Executiu i portaveus treuen targeta vermella als maltractadors.
- Conferència sobre la violència de gènere. Federació de Persones Sordes.
- Acte del Ple de l'Ajuntament de Palma. Treuen targeta vermella als maltractadors.
- Inauguració de la exposició "Exposex".
- Repartiment de petos amb motiu de la campanya "Treu targeta vermella al maltractador", juntament amb la

Federació de Futbol de les Illes Balears.

Igualtat de gènere a la Unió Europea

- Conferència amb motiu de l'Any Europeu contra la Pobresa: "La pobresa és femenina", a càrrec de Victoria Elizabeth Villagómez Morales, experta independent no

2010 Any Europeu de lluita contra la pobresa i l'exclusió social

governamental de la Comissió Europea per a la lluita contra la pobresa i l'exclusió social.

- L'Institut Balear de la Dona va organitzar, dins els actes programats per commemorar el seu X aniversari, la conferència "El llenguatge no sexista", que va fer la catedràtica Eulàlia Lledó Cunill.

L'acte va ser presentat per la consellera d'Affers Socials, promoció i Immigració, Fina Santiago, i va comptar amb l'assistència de la directora de l'Institut, Lila Thomàs.

- Conferència amb motiu de l'any Chopin a càrrec de Caterina Calafat "Història de la meua vida" George Sand.

PROGRAMES I ACTIVITATS

1. Informació, sensibilització, reforçament de l'associacionisme i conciliació

1.1. Centre d'Informació de la Dona

El Centre d'Informació de la Dona (CID) és un recurs més de l'Institut Balear de la Dona. El seu objectiu principal és informar, orientar i assessorar sobre qüestions relacionades amb aspectes jurídics, socials i laborals.

Demandes per àrees 2010

Àrea	Gen.	Feb.	Març	Abr.	Maig	Jun.	Jul.	Ago.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total	Gestió
Jurídica	382	375	355	350	316	307	243	431	502	330	307	192	4090	75,14%
Social	99	97	101	111	127	102	95	88	115	75	88	61	1159	21,29%
Laboral	19	22	17	22	15	14	22	4	28	11	16	4	194	3,56%
Total	500	494	473	483	458	423	360	523	645	416	411	257	5443	100%

El perfil mitjà de les dones que sol·liciten informació al CID és el d'una dona fadrina, entre 31 i 40 anys, amb un fill de mitjana i amb un nivell d'estudis de primària. Del punt de mira laboral, es troba en situació d'atur i sense ingressos econòmics. Té la seva residència a la ciutat de Palma i és de nacionalitat espanyola.

Amb relació a les nacionalitats de les dones demandants d'informació, de les 2.255 dones ateses les espanyoles encapçalen la llista amb 1.529, seguides de dones colombianes (92), equatorianes (91), argentines (73) i bolivianes (63).

Els mesos en què s'han rebut major nombre de demandes han estat setembre, agost i gener.

Àrea	Gen	Feb	Març	Abr	Maig	Juny	Jul	Ag	Set.	Oct	Nov	Des	Total	%
Jurídica														
Dret civil	297	250	262	274	241	243	156	327	376	238	216	146	3026	73,9
Dret admin.	4	5	11	7	17	4	5	3	4	6	1	0	67	1,6
Dret admin. estrang.	2	10	4	1	1	3	0	3	8	4	6	0	42	1,6
Dret internac.	4	5	11	7	17	4	5	3	4	6	1	0	67	1,6
Dret penal internac.	2	10	4	1	1	3	0	3	8	4	6	0	42	1,6
Dret laboral	2	5	0	1	0	0	0	3	9	0	0	0	20	0,5
Dret laboral internac.	50	58	50	44	38	38	69	48	56	50	70	35	606	14,8
Dret laboral internac.	5	24	16	18	14	16	10	23	37	15	10	9	197	4,8
Dret laboral internac.	22	23	12	5	5	3	3	24	12	17	4	2	132	3,2
Dret laboral internac.	5	24	16	18	14	16	10	23	37	15	10	9	197	4,8
Dret laboral internac.	22	23	12	5	5	3	3	24	12	17	4	2	132	3,2
Social														
Educació	3	3	3	3	1	4	1	2	5	3	3	5	36	0,6
Immigració	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	5	0,1
Habitatge	6	11	13	8	7	3	5	6	8	4	10	2	83	1,5
Immigració	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	5	0,1
Maltractam.	30	25	28	41	32	40	49	38	40	26	31	26	406	7,4
3* Edat	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	7	0,1
Maltractam.	30	25	28	41	32	40	49	38	40	26	31	26	406	7,4
Discapacit.	0	0	4	2	3	0	1	1	0	0	0	0	11	0,2
Orientació Discapacit. familiar	11	7	4	8	12	12	6	6	8	7	8	3	92	1,7
Orientació Discapacit. familiar	0	0	4	2	3	0	1	1	0	0	0	0	11	0,2
Orientació Prestacions i ajuts	11	7	4	8	12	12	6	6	8	7	8	3	92	1,7
Orientació Prestacions i ajuts	29	34	42	38	63	39	30	22	46	28	28	21	420	7,7
Altres i ajuts	6	2	2	3	0	0	0	4	2	1	2	0	22	0,4
Laboral														
Orientació feina	19	22	17	22	15	14	22	4	28	11	16	4	194	3,5
Orientació feina	19	22	17	22	15	14	22	4	28	11	16	4	194	3,5
Total	500	494	473	483	458	423	360	523	645	416	411	257	5443	100
Total	500	494	473	483	458	423	360	523	645	416	411	257	5443	100

El Centre d'Informació de la Dona rep demandes d'informació des de poblacions de tota Mallorca, tot i que Palma continua essent el municipi des del qual se'n reben més. Aquest fet es pot justificar per la ubicació mateixa del Centre d'Informació i perquè les dones tenen accés als diferents punts d'informació jurídica repartits a la Part Forana de Mallorca.

L'equip del Centre està format per tres advocades i tres treballadores socials. Aquest equip es coordina amb altres entitats i serveis, com els jutjats de les Illes Balears, els col·legis d'advocats, els cossos de seguretat, les oficines d'ajuda a víctimes del delicte, els centres d'acollida, els serveis d'assistència psicològica, els serveis socials, les unitats de salut mental, els centres de salut i els hospitals, altres serveis d'informació, d'estrangeria, sociolaborals, etc.

L'àmbit jurídic

- Dret civil: persones, béns, propietat, obligacions i contractes; més concretament, arrendaments, desnonaments, successions, reclamacions de quantia, nacionalitat, dret processal civil... Dins aquest ordre, cobra especial rellevància el dret de família, que inclou matrimonial i parelles de fet, qüestions de paternitat i filiació, aliments entre parents, relacions paternofilials, incapacitació, tutela, curatela, guarda dels menors o incapacitats, emancipació i registre civil...
- Dret penal: maltractaments, denúncies, ordres de protecció, mesures cautelars, gestió de cases d'acollida, sol·licituds d'advocats d'ofici, abusos i agressions sexuals, delictes contra els treballadors, altres tipus de delictes o faltes així como processal penal...
- Dret administratiu: sol·licituds d'advocats d'ofici, iniciació de procediments d'ofici o a instància de part, procediment administratiu i contenciós, recursos administratius, creació d'associacions, pensions de viduïtat, jubilació...
- Dret laboral: conciliació de la vida familiar i laboral, extinció del contracte de treball, assetjament sexual o moral, drets i deures dels treballadors, conciliació prèvia i processal laboral...

Des del punt de vista jurídic s'ha informat diàriament sobre una mitjana de quasi nou dones, des de les diverses branques del dret i en relació amb els seus problemes de manera personalitzada. En aquest sentit, els casos que més atesos són els problemes de parelles, de maltractaments i de divorcis, així com els impagaments de les pensions d'aliments i problemes per fer front a les quotes d'hipoteques i altres casos relacionats amb el món laboral.

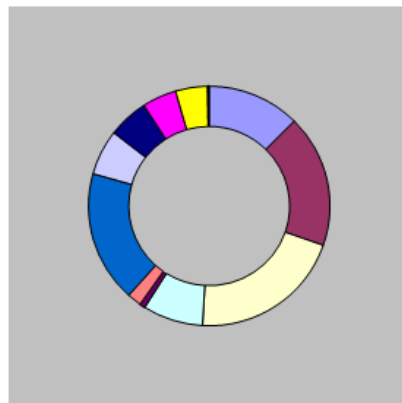
Una vegada més, les consultes jurídiques varen ser les majoritàries, amb 4.090 demandes, enfront de les 3.461 de l'any passat, la qual cosa representà un 75,14 % del total de les consultes que es feren al Centre d'Informació de la Dona; s'ha produït un increment considerable respecte de l'any 2009, que va ascendir a un 67,23 %.

Resulta convenient desglossar les diferents demandes segons les jurisdiccions, tal com s'indica a continuació:

- En dret civil, ordre jurisdiccional que representa un 73,99 % del total, es varen atendre demandes en dret de família que varen importar un percentatge d'un 87,35 % del total; s'inclouen en aquest percentatge, per suposat, matrimonial i unions de fet, qüestions de paternitat i filiació, aliments entre parents, relacions paternofilials, incapacitació, tutela, curatela, guarda dels menors o incapacitats, emancipació i registre civil. En el percentatge restant, un 12,65 %, destaquen com a majoritàries les consultes de la propietat i de dret bancari.
- En dret penal, les consultes varen ser un 14,82 % del global; destaquen per la seva importància els delictes en l'àmbit domèstic i de gènere, amb un 46,37 %, seguit dels delictes de lesions amb un 5,94 %, i dels delictes contra la llibertat sexual en un 2,47 %.

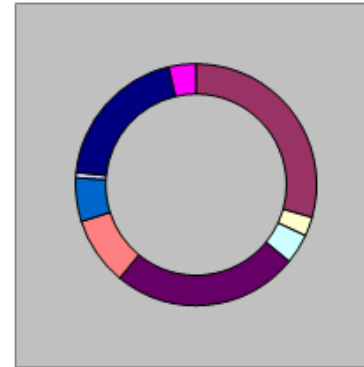
Les altres jurisdiccions, clarament minoritàries, són l'administrativa, amb un 5,9 % del total de les consultes jurídiques anuals, de les quals un 3,23 % es varen referir a la justícia gratuïta, i un 1,03 % a estrangeria. Respecte del darrer ordre, el laboral representa un 4,82 % de les demandes, destinades fonamentalment a la conciliació de la vida familiar i professional així com a l'extinció del contracte de treball.

MATÈRIES CIVILS

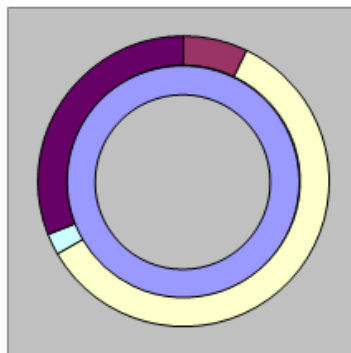
- SEPARACIÓ
- DIVORCI
- UNIÓ MATRIMONIAL
- ALTRES QÜESTIONS CIVILS
- HERÈNCIA
- ARRENDAMENTS
- PROCESAL FAMILIA
- DE LES PERSONES
- PROPIETAT
- BANCARI
- RECLAMACIÓ QUANTITATS
- EMPRESA

JURISDICCIÓ PENAL

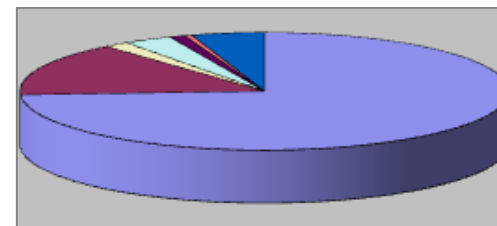
- LLIBERTAT SEXUAL
- RELACIONS FAMILIARS
- LLIBERTAT
- LESIONS
- MALTRACTAMENTS
- AMENACES
- COACIONS
- ROBOTORI-FURT
- ORDRES DE PROTECCIÓ
- INJURIES I CALUMNIES

DRET ESTRANGERIA

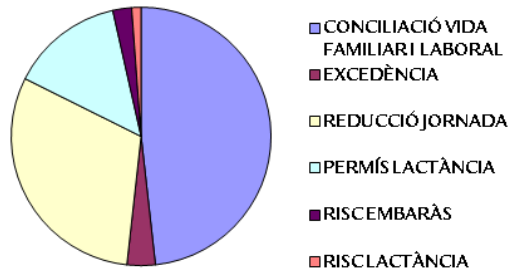
- ESTRANGERIA
- PERMIS TREBALL
- PERMÍS RESIDÈNCIA
- PERMÍS COMUNITARI
- REAGRUPACIÓ FAMILIAR

MATÈRIES

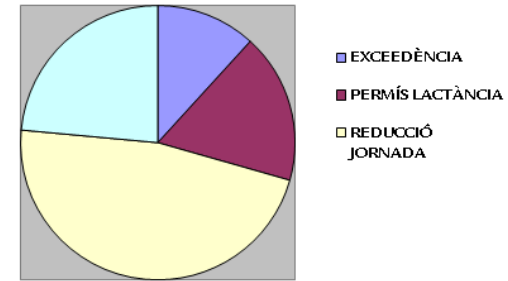

- CIVIL
- PENAL
- ADMINISTRATIU
- JUSTICIA GRATUITA
- ESTRANGERIA
- INTERNACIONAL
- LABORAL

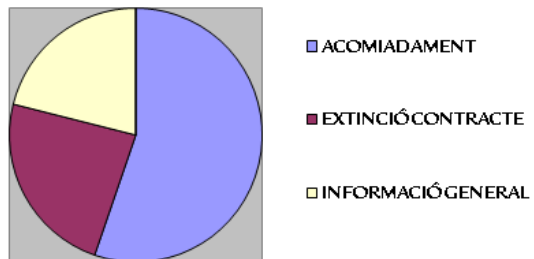
VIDA FAMILIAR

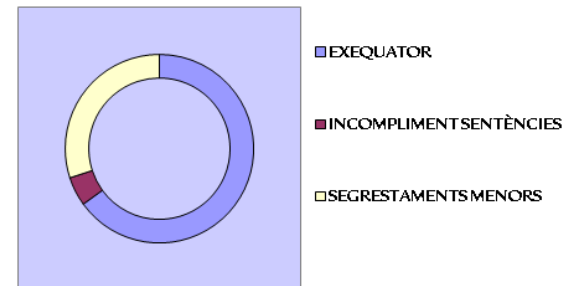
PROTECCIÓ MATERNITAT

FINALITZACIÓ CONTRACTE

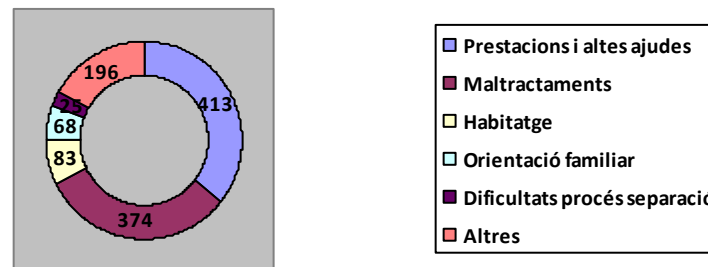
DRET INTERNACIONAL

L'àmbit social

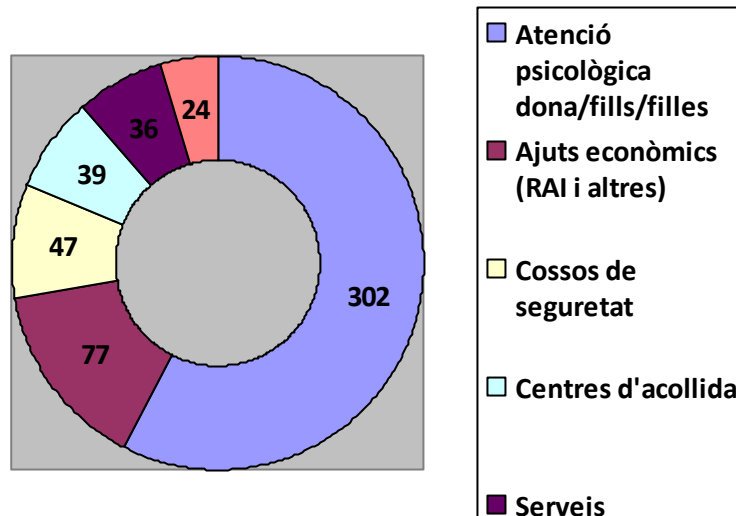
A través de l'Àrea Social del Centre d'Informació, les dones poden rebre assessorament i informació sobre tots els recursos socials que existeixen en la nostra comunitat autònoma així com sobre les ajudes econòmiques disponibles.

Durant l'any 2010 el Centre ha atès 2.255 persones, amb un total de 1.159 demandes de tipus social. El nombre més important s'ha donat en relació amb les demandes d'ajudes i prestacions econòmiques, maltractaments, orientació familiar i dificultats en el procés de separació. Aquestes demandes són comunes a tots els sectors de població: joves, tercera edat, mares fadrines, persones amb discapacitat i dones que pateixen violència de gènere.

En relació amb les consultes ateses per maltractament, se n'han rebudes un total de 783 durant l'any 2010. D'aquestes consultes, 377 han estat en relació amb el maltractament físic i psicològic, 175 sobre maltractament psicològic, 74 sobre el maltractament físic i 41 sobre agressions o abusos sexuals.

Al quadre següent es detallen els recursos més emprats per donar resposta a aquestes consultes.

Cal destacar que entre les dones víctimes de maltractament, els recursos que s'han valorat més adients han estat: atenció psicològica per a la dona i/o els seus fills i filles; ajuts econòmics (renda activa d'inserció i altres); cossos de seguretat; Centres d'acollida i serveis d'acompanyament.

La majoria de vegades vénen al centre derivades per altres professionals (cossos i forces de seguretat de l'Estat, serveis socials, sanitaris i educatius, etc.), per iniciativa pròpia o com a resultat de les cartes que s'envien des del IBD com a Centre Coordinador d'Ordres de Protecció.

L'àmbit laboral i formatiu

El Centre d'Informació de la Dona realitza, per part de les treballadores socials, una orientació laboral. S'encarreguen d'informar i d'assessorar les dones en recerca i/o millora de feina, recursos formatius, educació d'adults, etc. En aquest sentit, respecte d'anys anteriors, s'ha detectat un augment de consultes referents a recerca activa de feina. Cal dir que una gran part de les dones ateses durant l'any 2010 estaven en situació d'atur i sense ingressos.

Els casos d'autoocupació de dones emprenedores es deriven a les entitats que tenen serveis d'atenció especialitzada. Amb una idea o un projecte de negoci, mitjançant entrevistes personalitzades, els informen de les passes que han de fer per constituir la seva empresa.

1.2. Biblioteca i Centre de Documentació

La biblioteca de l'Institut de la Dona continua la tasca de recopilar tota la informació i documentació que fa referència a dones, a través de premsa, llibres, publicacions periòdiques i DVD.

Es pot accedir al fons de la biblioteca mitjançant el web. Al Catàleg Bibliogràfic de les Illes Balears <http://caiblib.uib.es> es poden fer consultes ja sigui per títol, per autor, per matèria, etc. Les sol·licituds es poden fer de manera presencial, per telèfon, per fax, per correu ordinari o per correu electrònic.

La biblioteca segueix formant part de la Xarxa de Centres de Documentació i Biblioteques de Dones, que suposa més col·laboració entre totes les biblioteques dels organismes d'igualtat, els quals tenim el compromís de lliurar-nos totes les publicacions.

La biblioteca disposa d'un servei diari de seguiment de les notícies més rellevants sobre dona i gènere aparegudes a la premsa.

Els fons bibliogràfic s'ha continuat incrementant, fins a un total de 5.272 exemplars catalogats, que comprenen llibres i DVD. Durant l'any 2010 varen atendre un total de 104 persones, de les quals 33 són nous usuaris i usuàries, i es van prestar un total de 391 llibres i 51 DVD.

El fons bibliogràfic està classificat segons el thesaurus dona de l'Institut de la Dona de Madrid, que es distribueix en 17 matèries: Administració de l'Estat, ambient sociodemogràfic, benestar social, ciències, cultura, dret-normativa, documentació-mitjans de comunicació, economia, educació, família, violència, política, salut i treball; també hem fet un apartat en què classificam tot el material que fa referència a les Illes Balears. El sistema de catalogació és l'Innopac.

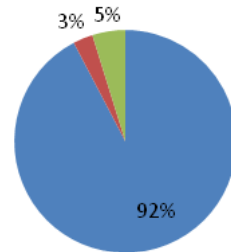
Cal recordar que la biblioteca és d'ús públic i està oberta a tothom; l'horari és de 9 a 14 hores, de dilluns a divendres.

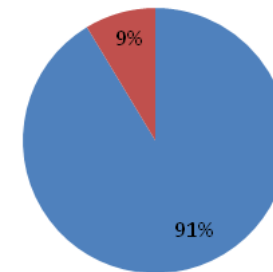
PERSONES ATESES SEGONS LA MODALITAT DE CONSULTA

■ PRESENCIAL ■ TELEFÒNICA ■ ON LINE

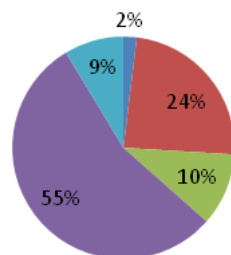
PERSONES ATESES SEGONS EL SEXE

■ DONA ■ HOME

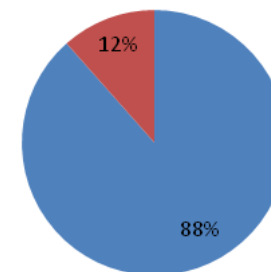
PERSONES ATESES SEGONS ELS ESTUDIS

■ PRIMARIS ■ SECUNDARIS ■ DIPLOMATURA ■ SUPERIORS ■ N/C

PRÈSTEC DE LIBRES I DVD

■ LLIBRES ■ DVD

1.3. Punts d'informació jurídica

Els punts d'informació jurídica ofereixen a les dones de forma gratuïta informació, orientació i assessorament jurídics en relació amb el dret familiar, civil, penal, administratiu i laboral. Es troben ubicats als municipis de Capdepera, Manacor, Petra, Binissalem, Alcúdia, Pollença, Lluçmajor i Sóller, i donen cobertura a tota la Part Forana.

A partir de les 370 entrevistes personals i de les 543 consultes realitzades, el perfil de les dones beneficiàries és el següent:

Un 14,86 % de les dones provenen de Sóller; un 12,70 %, de Capdepera i Cala Rajada; un 8,92 %, de Manacor i Porto Cristo; un 7,84 %, d'Alcúdia; un 7,03 %, de Binissalem; un 6,22 %, de Lluçmajor; l'1,89 % de Pollença i Port de Pollença, i un 0,54 %, de Petra.

- Un 42,70 % té entre 31 i 40 anys.
- Un 46,22 % ha nascut a les Illes Balears.
- Un 45,12 % de les demandes afecta l'àrea del dret de família.
- Un 28,87 % de les derivacions s'han fet als serveis d'orientació jurídica.
- Un 40,00 % de les derivacions prové dels serveis socials.
- Un 35,14 % de les dones entrevistades ha interposat denúncia contra la seva parella.
- Un 88,65 % de les dones entrevistades té fills.
- Un 48,38 % de les dones entrevistades fa feina.
Un 11,08 % de les dones han repetit consulta.

1.4. Actes del Dia Internacional de la Dona

El 8 de març és un dia important per a totes les dones arreu del món. La commemoració d'aquest dia es basa no només en l'aspecte reivindicatiu de les dones treballadores sinó també en la visibilització de totes les discriminacions que pateixen totes les dones independentment de la seva edat, creences i orientació sexual. Aquest dia també ens sentim solidàries amb tantes i tantes dones que pateixen unes condicions de vida inhumanes, i reiteram el compromís per aconseguir totes juntes una vida més justa, més solidària, més pacífica i més igualitària.

Es destaquen els actes presentats en el programa unitari per a la celebració del 8 de març, Dia Internacional de la Dona, juntament amb les associacions de dones, els sindicats, els ajuntaments i la resta d'institucions.

Tríptic

Conferència i debat: “Feminisme, teoria crítica i estudis postcolonials. Projecte de cooperació internacional”, a càrrec de Rosa Cursach Sales, llicenciada en teologia i filosofia, i Vanesa Vázquez Laba, doctora en ciències socials i professora de la UIB.

Lloc: edifici Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver, 2, Palma)

Horari: de 16 h a 19 h

Ho organitzen: Observatori Social de les Illes Balears i Seminari sobre Teories i Pràctiques Feministes (Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB)

Cafè amb Xisca Mas Busquets: “Importància del 8 de març per a les dones”

Lloc: Casal de les Dones (c/ dels Foners, 38, Palma)

Hora: 18 h

Ho organitzen: Institut Balear de la Dona i Casal de les Dones

Presentació del llibre *Dones republicanes*, de Margalida Capellà. Hi intervindran: Margalida Capellà, autora; Maria Antònia Oliver, presidenta de l'Associació per a la Memòria Històrica de Mallorca, i Maria Ángeles Recio, psicòloga de l'Associació per a la Memòria Històrica de Mallorca

Lloc: Casa de Cultura de Sant Joan (c/ de Bellavista, 13, Sant Joan)

Hora: 18 h

Ho organitza: Col·lectiu Teranyines

Celebració del Dia Internacional de la Dona. Descobrimet de la placa d'homenatge a les dones manacorines dedicades a la música

Lloc: plaça de les Perleres de Manacor

Hora: 11.30 h

Ho organitza: Col·lectiu Dones de Llevant

Dilluns 8 Dia Internacional de la Dona

Manifestació del Dia Internacional de la Dona

Lloc: de la plaça de Cort a la plaça d'Espanya, Palma

Hora: 20 h

Ho organitza: Plataforma per la Igualtat

Concentració del Dia Internacional de la Dona

Lloc: Passeig Vara de Rei (Eivissa)

Hora: 20 h

Ho organitza: Associació Dones progressistes d'Eivissa

Trobada intercultural “Dones en el món”

Taula rodona: “Situació de les dones europees, sud-americanes, africanes i asiàtiques”

Lloc: Can Alcover-Espai de Cultura (c/ de Sant Alonso, 24, Palma)

Hora: 20 h

Ho organitza: Obra Cultural Balear

Concert d'homenatge a les dones músiques manacorines

Lloc: Teatre Municipal de Manacor

Hora: 19.30 h

Ho organitza: Col·lectiu de Dones de Llevant

Dinar familiar

Lloc: monestir de Lluc (casa dels pelegrins)

Hora: 14 h

Ho organitza: Associació Mans Obertes de Campanet

Conferència: “Religió, salut o malaltia per a les dones”

Lloc: Centre de Cultura de “Sa Nostra” (c/ de la Concepció, 12, de Palma)

Hora: 19 h

Ho organitza: Associació Creients i Feministes

Conferència i debat: “Ètica i feminisme”, a càrrec de Lucía Ramón, llicenciada en teologia i filosofia i professora de la Càtedra de les Tres Religions de la Universitat de València

Lloc: edifici Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver, 2, de Palma)

Horari: de 16 h a 19 h

Ho organitzen: Observatori Social de les Illes Balears i Seminari sobre Teories i Pràctiques Feministes (Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB)

Excursió a Sóller per visitar Can Prunera

Lloc: estació del tren de Sóller

Hora: 10.30 h

Ho organitza: Associació de Consum Nuredduna

Actes organitzats per l'Ajuntament de Llucmajor:

- VIII concurs de fotografia, amb el tema “Dona i viatges”
- Sopar per a dones
- Festival musical
- Activitats amb els joves organitzades pel Casal de Llucmajor i Badies
- Torneigs de pàdel, aeròbic amb bicicleta i tennis per a dones

Ho organitza: Regidoria de la Dona

1.5. Actes del Dia Mundial contra la Violència vers les Dones

L'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de les Illes Balears, coordina i impulsa els actes i les activitats de sensibilització, i concretament les activitats en commemoració del Dia Internacional contra la Violència vers les Dones. Aquest dia, el record de tantes dones mortes al nostre país i arreu del món és present en la memòria i en

tots els actes en què s'uneixen dones i homes per reivindicar un món més just, igualitari i sense violència. Per aquest motiu es va editar un cartell i un tríptic, el qual inclou un programa unitari per a la celebració del 25 de novembre, Dia Mundial contra la Violència vers les Dones.

Un dels actes rellevants és la campanya de llaços a les façanes de tots els ajuntaments de les Illes Balears per commemorar aquest dia i per sensibilitzar sobre la violència contra les dones.

1.6. Guia de Recursos per a dones de les Illes Balears

Des de l'any 2008 s'ofereix aquesta *Guia de recursos per a les dones de les Illes Balears*. La *Guia* respon a la necessitat de mantenir al dia els recursos que en un moment determinat poden utilitzar les dones.

El format de fitxer en què està editada permet actualitzar-la periòdicament. S'adreça als professionals del treball social, de l'atenció psicològica, de la salut, del món educatiu i del camp

jurídic, entre d'altres; per aquest motiu s'estructura en les àrees següents:

- Centres d'informació de la dona
- Serveis d'atenció telefònica
- Salut
- Serveis socials
- Maltractaments i agressions sexuals
- Serveis jurídics
- Formació i treball
- Educació, cultura i esports
- ONG

– Adreces d'Internet

Al final de la *Guia* hi ha una fitxa en blanc per a canvis i una llista alfabètica dels recursos.

Per motius d'estalvi, les actualitzacions de la *Guia de recursos per a les Illes Balears* només estaran disponibles a la nostra pàgina web, en què les dones i els i les professionals disposen de les dades actualitzades en tot moment.

1.7. Casal de les Dones

El Casal de les Dones és un punt de trobada i de participació per a les dones, creat i dirigit per l'Institut Balear de la Dona i gestionat per una empresa externa. Any rere any es manifesta un coneixement més gran del seu funcionament, i per això les demandes de les usuàries són més clares, entre les quals es poden destacar:

- El Casal com a servei d'informació i difusió (consultes sobre les activitats que es fan, sobre les associacions del centre, etc.).
- El Casal com a servei de foment de l'associacionisme.
- El casal com a centre de dinamització sociocultural (amb activitats de formació, creixement personal, gimnàstica, sortides culturals, excursions, etc.).
- El Casal com a servei de préstec de llibres i DVD, i espai per fer ús dels ordinadors amb accés a Internet.

El Casal com a servei d'informació i difusió

Durant l'any 2010 s'han incrementat les demandes tant presencials, telefòniques i per correu electrònic, que corresponen a les categories següents: activitats del Casal, associacionisme, assessorament jurídic o social, orientació laboral amb derivació a l'Institut Balear de la Dona, formació, demandes puntuals sobre la

borsa de voluntàries, informàtica, català i d'altres.

També hem incorporat el **Sistema de Qualitat ISO 9001** un sistema de gestió de qualitat basat en la norma internacional ISO 9001-2000, hem introduït bones pràctiques de gestió ambiental i hem recollit les no conformitats que es produeixen en l'activitat diària, a fi d'analitzar-ne les causes i millorar el servei.

El Casal com a servei de foment de l'associacionisme

Les associacions següents tenen la seu al Casal de les Dones, on disposen d'espai i recursos, alhora que duen a terme activitats pròpies:

- Associació Balear de Suport a la Fibromiàlgia (ABAF)

- Associació de Dones Afectades de Càncer de Mama (AUBA)
- Associació Balear de Randes i Brodatos (ABEIB)
- Associació d'Agents d'Igualtat de les Balears (AIBAL)
- Associació d'Empleades de la Llar (ABELL)
- Associació Praxis de Dones Juristes
- Associació d'Estudis Sexològics i del Gènere de les Illes Balears (NEITH)
- Associació de Dones de les Illes Balears per a la Salut (ADIBS)
- Cercle Matern Infantil
- Banc de Temps
- Associació de Dones Musulmanes de les Balears Al-Khawar
- Associació de Dones d'Esquerres de les Illes Balears

Els recursos que s'ofereixen a les associacions de dones són aquests:

- Punt d'informació de recursos per a dones
- Despatxos equipats
- Sala per a seminaris, cursos i reunions
- Sala polivalent per a assemblees, seminaris, videofòrums, exposicions, teatre, etc.
- Ordinadors amb accés a Internet

- Biblioteca complementària del Centre de Documentació i Biblioteca de l'Institut Balear de la Dona

El Casal com a centre de dinamització sociocultural

Nombroses associacions i entitats organitzen activitats al Casal. Durant l'any 2010, aquestes varen ser les activitats que s'hi dugueren a terme.

INSTITUT BALEAR DE LA DONA

- Reunions entre la Direcció de l'Institut i les associacions.
- Presentació de llibres.
- Trobades.

ENTITATS EXTERNES

- Reunions de la Plataforma per a la Igualtat

ASSOCIACIONS AMB SEU AL CENTRE

Tenen una oferta pròpia de tallers per a les seves associades i també per a les

usuàries que hi vulguin participar: gimnàstica, taller de ioga, xerrades amb especialistes, etc.

EL CASAL

El Casal ofereix una varietat d'activitats obertes per a totes les dones que hi vulguin participar. Aquestes són algunes de les que s'hi han organitzat durant l'any 2009:

- Cursos i tallers:
  - Pilates
  - Cant i tècniques de veu
  - Pràctic de sòl pelvià
  - Es Racó de ses Idees: “Històries per contar”
  - Introducció a la informàtica
  - Habilitats personals
  - “Autoestima: com sentir-nos millor en aquestes festes”
  - Primers auxilis
  - Salut sexual i reproductiva
  - Espai infantil

- Creativitat: dona i pintura
- Lectura i escriptura catalana
- Lectura “Aprèn amb dones”
- Activitats de Nadal
- Un cafè amb.....
- Festa intercultural
- Classes de català
- Classes de castellà per a dones àrabs

El Casal com a servei de préstec de llibres i DVD i espai per fer ús dels ordinadors amb accés a Internet

Aquest servei ha experimentat un increment qualitatiu respecte d'altres anys a causa sobretot de l'adquisició de nou material bibliogràfic i de DVD, resultat dels suggeriments i les aportacions de les usuàries mateixes, que d'aquesta manera contribueixen a donar

impuls a una biblioteca del Casal per a totes, i també a apropar els llibres a les usuàries a través d'una recomanació diària a la taula de recepció del Casal.

1.8. Consell de Participació de la Dona

El Consell està integrat per les associacions de dones de les Illes, grups parlamentaris, sindicats, Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) i representants de les conselleries de Salut, Educació, Economia, Afers Socials, Joventut i Treball.

Les membres de la comissió Permanent són:

Associació ADIBS (presidència)
 Associació de Dones Educadores (vicepresidència)
 Associació ABAF (vocalia)
 Associació Lobby de Dones (vocalia)
 Associació de Dones Artesanes (vocalia)
 Associació ALBA de Menorca (vocalia)
 Associació Espai de Dones de Formentera (vocalia)
 Secretària IBD

Forma part dels distints Consells de Participació de Mallorca, Menorca i Eivissa.

PRIMERA TROBADA DE DONES DE LES ILLES BALEARS: FEMINISME, CIUTADANIA I DRETS DE LES DONES

Les Illes Balears és una Comunitat amb una especial barreja geogràfica de comunicació: la mar. Ens és difícil trobar-nos, conèixer-nos. També a les dones. Proponem aquest Fòrum de reflexió i debat perquè intercanviem idees, problemàtiques, reptes, iniciatives i bones pràctiques, és essencial per avançar i millorar. Aquesta Primera Trobada és el pont que cream per apropar a les dones de totes les illes: a les que volem debatre i fer més gran nostres horitzons intel·lectuals, a les d'aquí de sempre i les que han vingut portant riques experiències, les que tenen el dubte com a font d'inspiració. Esperam que serveixi per conèixer dones de diferents àmbits del social i de la Cooperació per al desenvolupament. Les acadèmiques, les joves, les majors, les que estan en situació d'atur, i les que tenen més treball del que voldrien, però pocs diners. Les alternatives i les institucionals, les radicals i les reformistes... Totes tenim coses a dir, a totes ens interessa i enriqueix escoltar-nos. Per tot això, organitzem aquest espai de reflexió. I entre totes, trobarem camins que facin un món millor per a totes i tots.

5 i 6 novembre, 2010
 Centre Flascaders,
 c/ Ferreria, 10, Palma

Accés lliure amb llibre
 costant amb un Servei de llibreria
 per a infants d'entre 3 i 9 anys. (previa reserva)
 Per a més informació: 971 775 530

Consell de Participació de les Dones de les Illes Balears

Logos of participating organizations: Ajuntament de Palma, Consell de Mallorca, Consell d'Eivissa, Consell de Menorca.

També del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears.

A través de l'associació AIBAL (associació Agents d'Igualtat de les Illes Balears) hi va haver una persona des de maig fins a desembre de 2010 per fer les funcions de secretària tècnica, amb l'objectiu de dinamitzar el Consell, gestionar la pàgina web i donar suport als grups de treball aprovats en assemblea (Violència, Salut, Educació, Consum, Corresponsabilitat i Usos dels Temps) i organitzar la Primera Trobada de Dones de les Illes Balears.

El pressupost assignat és de 15.000 €, i durant el 2010 la seva activitat va ser presentar al·legacions al projecte de Llei d'igualtat de les Illes Balears, al Pla d'Igualtat presentat pel Consell de Dones d'Eivissa i organitzar la Primera trobada de Dones de les Illes Balears.

2. Igualtat

2.1 Projecte de Llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears

El Consell de Govern, en data 15 de juny de 2010, va aprovar, a proposta de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, el Projecte de Llei d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears, que derogarà la Llei per a la dona aprovada el 2006 i que estableix, entre altres aspectes, que l'impagament de les pensions és un cas de violència econòmica contra les dones equiparable a la física o la psicològica.

Una altra novetat és l'obligació a les administracions públiques a tenir en els seus òrgans col·legiats i de selecció de personal una representació equilibrada d'homes i dones.

El text consolida el Consell de Participació de les Dones i reafirma la necessitat de mantenir l'existència d'un òrgan autònom, l'Institut Balear de la Dona, com a impulsor de les polítiques d'igualtat a la comunitat autònoma.

El text està en consonància amb el Projecte de Llei de la funció pública presentat al Parlament, en relació amb els permisos de paternitat de fins a quatre setmanes.

D'altra banda, promou la incorporació de la igualtat en els temaris de proves selectives de les administracions. Pel que fa al sistema universitari, estableix que “en les convocatòries d'ajuts i subvencions per al sistema d'investigació de les Illes Balears, s'ha de tenir en compte com a criteri de desempat l'especial valoració dels projectes liderats per dones en els àmbits científics en què estan infrarepresentades i, també, els que presentin grups de recerca amb presència equilibrada de dones i homes”.

El text garanteix una cobertura mínima de serveis que les administracions han de mantenir: una plaça en un centre d'acollida per a dones víctimes de violència masclista per cada 3.500 dones

i un centre d'informació per a cada 100.000 dones.

També es crea la figura de la defensora o el defensor de la Igualtat de Dones i Homes, que serà adjunta a la Sindicatura de Greuges.

En l'àmbit esportiu, el Projecte consolida una mesura ja adoptada, que és unificar les beques entre homes i dones tant des del punt de vista federatiu com individual.

El text ha estat sotmès a un llarg procés de consulta al Consell de Dones, les associacions afectades i els consells insulars. Igualment, s'ha sol·licitat el dictamen del Consell Econòmic i Social (CES).

El document resultant, ja incorporades les aportacions principals, ha de passar a tramitació parlamentària, i s'espera que es pugui aprovar “amb un ampli consens”.

2.2. Informes d'impacte de gènere

Des del mes de setembre de 2007 i de conformitat amb l'article 7 g de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, l'Institut Balear de la Dona emet informes sobre l'impacte de gènere dels projectes de disposicions normatives que elaboren les distintes administracions.

L'estructura dels informes d'impacte de gènere la fixen les guies comunitàries sobre l'elaboració dels informes d'impacte de gènere. La finalitat és valorar l'esborrany que és l'objecte de l'informe i fer-ne una prospecció, per verificar si en el moment de planificar les mesures que conté la disposició s'ha tingut en compte l'impacte que tindran en els homes i en les dones, i es proposen les millores que es consideren necessàries perquè la disposició tingui en compte la perspectiva de gènere i, per tant, per anar aplicant la igualtat d'oportunitats a tots els àmbits de la societat balear. Es tracta, en definitiva, d'una millora subjectiva en la qualitat de la producció normativa.

Dues són les parts en què s'estructuren els informes d'impacte de gènere:

- Revisió del llenguatge que s'empra en la proposta.
- Revisió de la part dispositiva de la proposta.

Respecte al llenguatge, es revisa el text i es proposa, si escau, la modificació dels termes discriminatoris emprats i el llenguatge que s'ha d'utilitzar per eradicar l'ús sexista del llenguatge en l'Administració. Es vol aclarir que es considera que es fa ús d'un llenguatge sexista quan s'utilitzen expressions del llenguatge i de la comunicació humana que invisibilitzen les dones, les subordinen o les estereotipen. La causa d'un ús sexista del llenguatge no es troba a la llengua —que en si no és sexista— sinó en l'ús discriminatori que les persones o entitats en fan, relegant el paper de les dones a un segon pla supeditat a la funció que, des del punt de vista androcèntric, la comunitat confereix al sexe

femení. Tot això, sense transgredir les normes gramaticals, i amb la finalitat també de familiaritzar i sensibilitzar el personal de l'Administració amb els recursos d'ús no sexista de la nostra llengua.

Respecte de la revisió de la part dispositiva de la proposta, es poden distingir tres fases:

- Fase prèvia: anàlisi i diagnosi de la situació de les dones i els homes en l'àmbit regulat per la proposta.
- Fase intermèdia: comprovació de la pertinença en relació amb el gènere.
- Fase final: propostes de modificació, mitjançant accions positives (mesures de conscienciació, de promoció, de discriminació en sentit ampli) o accions de discriminació positiva.

L'any 2010 s'elaboraren 125 informes d'impacte de gènere.

Administració autonòmica	Nombre d'informes durant l'any 2010
Conselleria d'Educació i Cultura	25
Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques	8
Conselleria de Comerç, Indústria i Energia	4
Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració	18
Conselleria de Salut i Consum	9
Conselleria d'Economia i Hisenda	6
Conselleria de Presidència	18
Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia	8
Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat	6

Conselleria de Turisme i Treball	7
Consells Insulars	Nombre d'informes durant l'any 2010
Consell Insular de Mallorca	6
Consell Insular de Menorca	1
Consell Insular d'Eivissa	5
Consell Insular de Formentera	2
Ajuntaments	Nombre d'informes durant l'any 2010
Ajuntament de Palma	1
Ajuntament de Manacor	1

Cal destacar que durant l'any 2010 van ser objecte d'informe d'impacte de gènere els avantprojectes de Llei de salut pública de les Illes Balears, de Llei d'ordenació del territori i de l'urbanisme de les Illes Balears, de Llei d'accés a l'habitatge a les Illes Balears i de Llei de Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2.3. Denúncies per publicitat sexista

La Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona, en l'article 3 k, estableix que a través de l'Institut es poden rebre i canalitzar les denúncies formulades en casos de discriminació de fet o de dret per raó de sexe.

A iniciativa del mateix Institut, o bé a través de comunicacions externes, s'analitzen i, si pertoca, se segueixen els tràmits per a la denúncia dels continguts que no s'ajustin als articles 14.11 i 41 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ni als articles 35, 36 i 38 del

capítol V ni a l'esperit de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona.

L'Institut Balear de la Dona va trametre una denúncia a l'Observatori de la Publicitat de l'Institut de la Dona que depèn del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat.

2.4. Plans d'Igualtat d'Oportunitats entre dones i homes a les empreses de les Illes Balears.

L'aprovació de la Llei orgànica 3/2007, de 27 de març per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha promogut l'interès i la preocupació de les empreses i els organismes envers la implementació de mesures d'igualtat en els seus àmbits respectius.

Concretament, en el títol IV, capítol III, s'estableix que les empreses estan obligades a

negociar mesures per evitar qualsevol tipus de discriminació per raó de sexe amb la representació dels treballadors i treballadores. I, en el cas de les empreses amb més de dos-cents cinquanta treballadors i treballadores, aquestes mesures han d'adreçar-se a elaborar i aplicar un pla d'igualtat.

També la normativa autonòmica, la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona i, en concret, l'article 40 del Projecte de Llei per a la igualtat dicta que el Govern de les Illes Balears ha de fomentar la implantació voluntària dels plans d'igualtat a les empreses privades que no hi estan obligades per la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la

igualtat efectiva de dones i homes, i els ha de prestar suport i assessorament per elaborar-los.

Aquests plans, sense perjudici del que disposa la normativa bàsica sobre la matèria, han d'incloure:

- Mesures per a l'accés a l'ocupació, la promoció, la formació i la igualtat retributiva.
- Mesures per fomentar la conciliació de la vida laboral, la familiar i la personal.
- La protecció davant l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe, orientació sexual o identitat sexual.
- Els criteris i mecanismes de seguiment, avaluació i actuació.

De la mateixa manera, les empreses han de procurar:

- La presència equilibrada de dones i homes en els òrgans de direcció.
- Els programes de formació han de prioritzar les accions formatives que tinguin per objectiu la igualtat entre dones i homes.

Per la seva part, el Govern ha de reconèixer les empreses que adoptin plans d'igualtat i que obtinguin resultats efectius en la implantació de les mesures d'igualtat.

L'Institut Balear de la Dona, ha elaborat La *Guia de mesures d'igualtat en l'àmbit de les empreses*, editada en CD, que s'ofereix des de l'any 2009 a les empreses i a les organitzacions i és una eina útil a l'hora de negociar mesures per evitar qualsevol tipus de discriminació per raó de sexe i d'elaborar plans d'igualtat.

Durant l'any 2010, dues alumnes del Màster en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la

Violència de Gènere, van fer pràctiques a l'Institut Balear de la Dona i elaboraren documentació sobre normativa autonòmica comparativa respecte dels plans d'igualtat i el seu visat. També elaboraren documents de treball teòrics sobre la sol·licitud de visat i la implantació dels plans d'igualtat per part de les empreses, amb l'estructura següent:

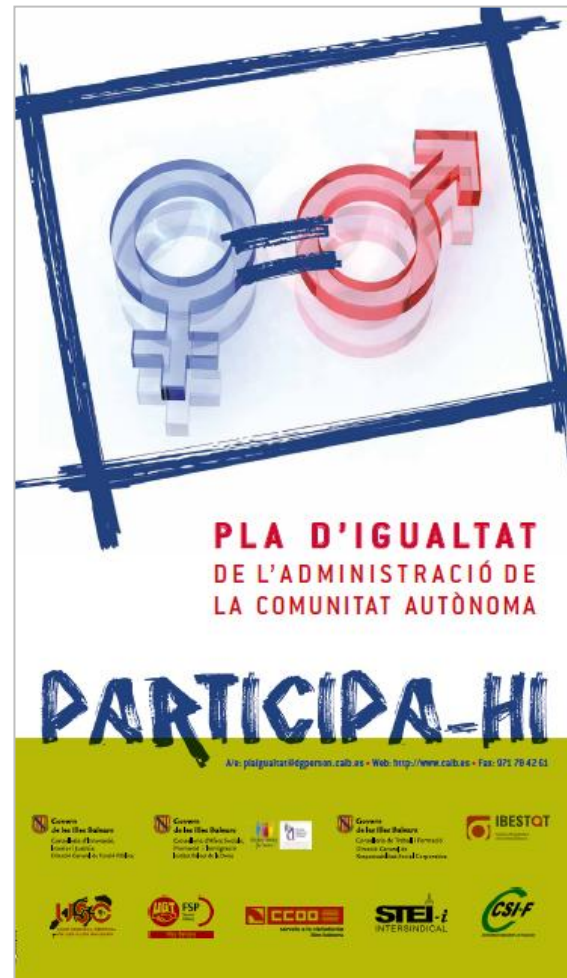
- Dades de la sol·licitud
- Documentació annexa
- Requisits quant al contingut del pla d'igualtat
- Valoració dels aspectes positius elaboració del pla
- Criteris de valoració de les accions
- Informe tècnic sobre l'expedient de sol·licitud del visat del pla d'igualtat per part de l'Institut Balear de la Dona.

2.5. Pla d'Igualtat d'Oportunitats a l'Administració de la Comunitat Autònoma

L'elaboració del Pla d'Igualtat d'Oportunitats a l'Administració de la Comunitat Autònoma s'ha abordat en el marc de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona; de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes; de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic; el punt 2 de la disposició addicional vuitena i del punt 9 de l'Acord del Consell de Govern de 24 d'octubre de 2008, de ratificació de l'Acord entre l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i les organitzacions sindicals CCOO, CSI-F, STEI-i, UGT i USO.

En el punt 9 d'aquest Acord les parts signants es varen comprometre a negociar, en el marc d'una comissió específica constituïda a aquest efecte, l'elaboració d'un pla d'igualtat per al personal funcionari i laboral dels Serveis Generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Aquest pla d'igualtat parteix del compromís de l'Administració i de la representació legal

de les empleades i els empleats públics de desenvolupar polítiques que integren la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, i de remoure els obstacles que impliquen la pervivència de qualsevol tipus de discriminació, amb l'objectiu d'oferir condicions d'igualtat efectiva entre dones i homes en l'accés a l'ocupació pública, el desenvolupament de la carrera professional i l'establiment de mesures per eliminar qualsevol discriminació directa o indirecta per raó de sexe.

Dia 15 de juny de 2009 es va constituir la Comissió d'Igualtat, en la qual participen la representació legal de les empleades i els empleats públics, l'Institut Balear de la Dona, la Direcció General de Responsabilitat Social Corporativa, l'Institut Balear d'Estadística i la Direcció General de Funció Pública.

3. Campanyes i exposicions

3.1. Dones reconstruïm la història

La primera idea per fer aquesta exposició, la plantejà el grup de comissàries format per Montserrat Marquès, Francisca Mas, Isabel Peñarrubia i Fani Tur la tardor de l'any 2007. Ha estat una feina col·lectiva, coordinada per Isabel Peñarrubia en estreta col·laboració amb l'Institut Balear de la Dona, que ha anat superant totes les dificultats per arribar a fer possible aquest projecte. Els hem d'agrair molt sincerament a totes el seu l'efort, dedicació i entusiasme, ja que el fruit és aquesta exposició que ara presentam.

Les dones com a protagonistes de la història massa sovint han estat oblidades. La història la fan els pobles, que estan formats per dones i homes; en canvi en els llibres d'història l'ús del gènere masculí fa protagonistes en exclusiva els homes i redueix el paper de les dones a les cuidadores de la llar i al repòs del guerrer.

Les quatre parts de què consta aquesta exposició, "La fàbrica i la indústria a domicili", "La lluita per la instrucció", "El sufragi femení i la legislació" i "Les feministes", volen mostrar els diferents àmbits de la presència femenina. El treball, l'educació, la legislació i, finalment, les protagonistes, les dones oblidades que lluitaren per aconseguir la igualtat en la seva època.

El període estudiat inclou des del final del segle XIX fins al 1936, any en què s'inicià la guerra civil que acabà amb la victòria franquista, que significà el retrocés i la frustració de tots els avenços legislatius i els espais de llibertat aconseguits durant els anys de la República per a les dones.

El coneixement de la contribució de les dones a la nostra història col·lectiva com a poble de les Balears ha de formar part del nostre patrimoni cultural per a les noves generacions, les dones i els homes del demà. Un esdevenidor que tinguí presents les dones en igualtat amb els homes en tots els àmbits de la vida social, laboral i personal.

Lila Thomàs i Andreu
Directora de l'Institut Balear de la Dona

Dones

Reconstruïm la història

Les Illes 1880-1936

Centre de Cultura "SA NOSTRA" de Palma
Carrer de la Concepció, 12, Palma
Tel: 971 725 210

Inauguració dia 25 de febrer a les 19.30 h
Exposició del 25 de febrer al 27 de març de 2010
Horari de dilluns a dissabte d'11 h a 21 h

Sala de Cultura "SA NOSTRA" de Maó
Carrer de l'Arxaví, 32, Maó
Tel: 971 366 854

Inauguració dia 29 d'abril a les 20 h
Exposició del 29 d'abril al 22 de maig de 2010
Horari de dilluns a divendres de 10 h a 13 h i de 18.30 h a 20.30 h
dissabtes de 10 h a 12 h

Sala de Cultura "SA NOSTRA" d'Elvissa
Carrer d'Aragó, 12, Elvissa
Tel: 971 305 239

Inauguració dia 18 de juny a les 20 h
Exposició del 18 de juny al 26 de juliol de 2010
Horari de dilluns a divendres d'11 h a 13.30 h i de 18 h a 21 h
dissabtes d'11 h a 13.30 h

FORMENTERA
Sala Municipal d'Exposicions
Plaça de la Constitució s/n

Inauguració dia 15 de novembre a les 13 h
Exposició del 15 de novembre al 4 de desembre de 2010
Horari de dilluns a divendres de 10 h a 14 h

Entrada gratuïta

INSTITUT BALEAR DE LA DONA
Carrer d'Aragó, 26 1e - 07006 Palma
Tel. 971 17 8 989
Horari: 9 h a 18 h
<http://ibdona.caib.es>
ibdona@caib.es

Ho organitza

Hi col·labora

Destacam un resum de les paraules de la historiadora Isabel Peñarrubia, una de les comissàries de l'exposició, a la Introducció:

“En els diferents moments històrics no sempre s’ha progressat: hi ha hagut moments de retrocés, com el que seguí el triomf del cop d’estat franquista. Per a la història de les dones foren molt propicis els períodes de llibertat i democràcia, que elles aprofitaren per reclamar els mateixos drets que els homes aconseguien. En aquest sentit, aquesta exposició s’inicia als anys vuitanta del segle XIX, quan a Espanya un govern liberal concedí una àmplia llibertat d’associació, la qual propicià que les primeres feministes il·lenques s’organitzassin i intentassin fer a Palma un congrés femení nacional. D’altra banda, l’exposició es clou el 1936, quan el franquisme escapçà tots els avenços legislatius i espais de llibertat que havien anat guanyant les dones.

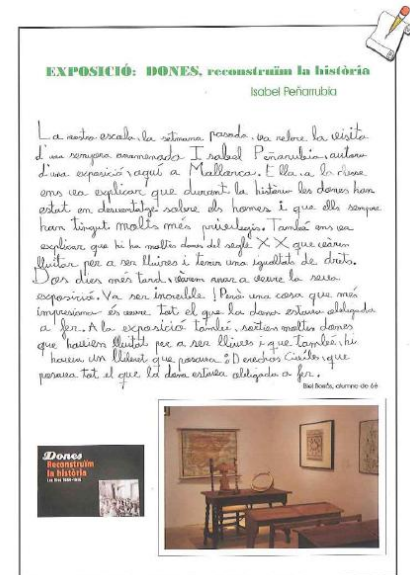
Si el recorregut geogràfic de l’exposició són les illes Balears i les Pitiüses, no s’ha volgut obviar que les nostres dones no estaven aïllades i es movien dins del marc internacional del reivindicacionisme femení.

Elles, des del 1880, coneixien i citaven les idees d’Olimpe de Gouges, de Mary Wollstonecraft, de Rosario de Acuña, de Clara Zetkin, de Clara Campoamor, de les pacifistes del Congrés de la Haia de 1915, de la Federació Internacional Femenina de Celsia Regis, etc. de les feministes republicanes d’Acció Ciutadana Femenina, d’Elisa Soriano —destacada dirigent de l’Associació Nacional de Dones Espanyoles i el 1920 presidenta de la Joventut Universitària Feminista adherida a la International Federation of University Women—, etc.

Des de sempre, la història s'ha escrit des del poder. Així, no és estrany que les dones no hi apareguin. En moltes fonts documentals, en què normalment es guarden les empremtes masculines, no hi són les femenines. Aquest seria el cas de fonts com els censos de població, de quintes, de guies urbanes de tallers i botigues, de les dades sobre ocupació laboral...

Investigar i incorporar tot un sexe a la història fa emergir a la llum la meitat de la humanitat, les dones. Per això, en aquesta exposició hem volgut recuperar les dones com a subjecte actiu de la història, les il·lustres i excepcionals, transgressores de l'estereotip de gènere, però també les anònimes, protagonistes de les demandes de millora social... Avui en dia totes són deutores de generacions de dones lluitadores.

3.2. 10 anys de l'Institut Balear de la Dona

La Llei 5/2000, de 20 d'abril, va crear l'Institut Balear de la Dona. Per commemorar el desè aniversari de la seva creació es va realitzar una exposició i una conferència.

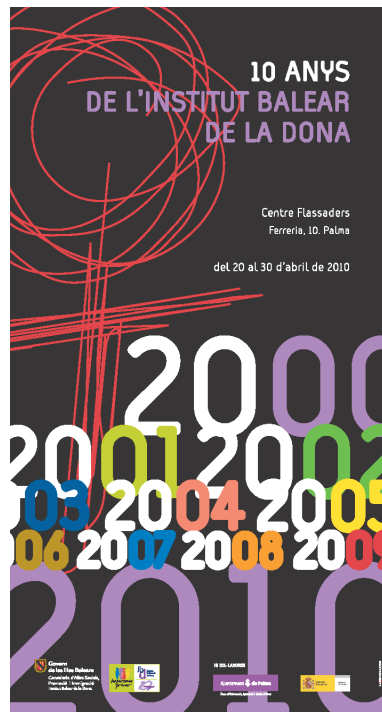
- **L'exposició**

L'exposició va ser inaugurada el 20 d'abril de 2010 per la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració,

Fina Santiago, i la directora de l'Institut Balear de la Dona, Lila Thomàs.

A la mostra s'exposaren els projectes més significatius duits a terme per l'Institut Balear de la Dona fins al moment. Igualment, es va retre homenatge a totes les directores i al personal de l'Institut, a les entitats feministes i de dones que van fer possible la seva creació.

L'exposició recorda la mort de dones víctimes de violència de gènere durant aquest període amb un panell en el qual figuren els seus noms.

- **La Conferència**

L'altre acte que serví per commemorar el desè aniversari va ser la conferència dictada per la filòloga Eulàlia Lledó, doctora en filologia romànica, amb el títol "El llenguatge no sexista", que va tenir lloc el dia 23 d'abril al Centre de Cultura de "Sa Nostra". La doctora Lledó des de fa temps es dedica a la investigació del sexisme i de l'androcentrisme a la llengua.

3.3. Homenatge a víctimes de la violència de gènere

3.4. Treu targeta roja al maltractador

3.5. Mateixos drets mateixes obligacions. Compromís homes per la igualtat

Des del mes d'octubre 2008 continuam amb la campanya de sensibilització conjunta amb els consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera amb l'objectiu de sensibilitzar sobre el fet que s'han de compartir les tasques domèstiques, i sobre la igualtat entre dones i homes, sota el lema "Mateixos drets, mateixes obligacions. I tu per què no?", i l'elaboració d'un manifest, el "Compromís dels homes per la igualtat", que signen els homes en un llibre.

Durant l'any 2010

4. SALUT I QUALITAT DE VIDA

4.1. Infosex

El Servei d'Informació i Orientació Sexual (Infosex) de l'Institut Balear de la Dona s'emmarca dins el Programa de Salut Afectiva, que s'adreça especialment a la dona jove. Ofereix les prestacions següents:

- Informació, orientació i assessorament sobre qüestions de salut afectiva i sexual (sexualitat, orientació i identitat sexual), mètodes anticonceptius, malalties de transmissió sexual...
- Xerrades informatives i tallers de salut afectiva i sexual a centres escolars i altres entitats.

L'accés al servei es pot fer per telèfon (901 500 101), per correu electrònic (<infosex@caib.es>) o presencialment a la seu ubicada a l'avinguda d'Alemanya, 13, de Palma. També disposa de web: <<http://infosex.caib.es>>.

L'any 2010 va desenvolupar les actuacions següents:

a) ATENCIÓ TELEFÒNICA. Es reberen 650 telefonades per formular alguna consulta. La majoria són dones de Palma d'entre 26 i 30 anys. Les consultes més freqüents han estat aquestes:

- Anticonceptius

- Possibilitat d'embaràs
- Malalties de transmissió sexual
- Comportament sexual
- Interrupció voluntària de l'embaràs

b) ATENCIÓ PER CORREU ELECTRÒNIC. S'han rebut 405 missatges electrònics i les demandes més comunes han estat les següents:

- Possibilitat d'embaràs
- Anticonceptius
- Malalties de transmissió sexual
- Interrupció voluntària de l'embaràs

c) ASSESSORAMENT. Es dugueren a terme 60 assessoraments relacionats amb la sexualitat (en parella i individualment). Els temes més tractats van ser les dificultats en les relacions sexuals, informació sobre l'ús de mètodes anticonceptius, sobre possibilitats d'embaràs no desitjat i sobre la interrupció voluntària de l'embaràs.

d) XERRADES INFORMATIVES SOBRE SALUT AFECTIVA I SEXUAL. Es feren 43 tallers de salut afectiva i sexual, als centres següents:

- Adreçades a alumnes: CP Santa Isabel, CP Es Putxet; IES Francisc de Borja Moll, IES Baltasar Porcel, IES Son Ferrer, IES Porto

Cristo, IES Emili Darder, IES Lluçmajor, IES Ses Estacions.

- Adreçades a associacions i altres col·lectius: Centre de Menors NORAI, CAPI-Associació Pa i Mel, centre penitenciari (mòdul de joves), Fundació

Diagrama, Centre Jove de Sant Llorenç des Cardassar, centre de menors Itaca, Centre d'Incorporació Social (CIS), Amadip.Esment, Ajuntament d'Alcúdia (Àrea de Participació Ciutadana), CMSS

Litoral, Centre Sociocultural (PIJ) de Porto Cristo.

- Adreçades a mares i pares: es va fer una acció a l'IES Felanitx.

4.2. Salut afectiva i sexual

Els tallers i cursos de salut afectiva i sexual s'emmarquen dins el Programa de Salut Afectiva i Sexual de l'Institut Balear de la Dona, en col·laboració amb l'Institut de la Dona, i els imparteix l'Associació d'Estudis Sexològics i del Gènere de les Illes Balears NEITH. Tenen una durada mitjana de nou hores i inclouen el contingut següent:

- Fet sexual humà: la sexuació, la sexualitat i l'ètica
- Desig, atracció i enamorament
- Afeccions: concepte, tipus i vincles afectius
- Orientació del desig
- Taller de l'ètica dels sentits
- Taller d'expressió corporal per treballar actituds

L'any 2010 es van dur a terme les accions formatives següents, en format de taller per a dones i en format de curs per a professionals:

<i>Taller</i>	<i>Entitat</i>	<i>Lloc</i>	<i>Assistents</i>
Taller de salut afectiva i sexual	METGES DEL MÓN	PALMA	19
Taller de salut afectiva i sexual	ADISEB	BINISSALEM	31
Taller de salut afectiva i sexual	ADISEB	CAMPANET	6
Taller de salut afectiva i sexual	CENTRE JORBA ADORATRICES BALEARES	PALMA	7
Taller de salut afectiva i sexual	CASAL SES UFANES	MALLORCA	8

4.3. “Exposex”

Exposex” és una exposició itinerant sobre salut afectiva i sexual adreçada a la població en general i específicament a la joventut, formada per 18 cartells que tenen per finalitat apropar la gent al coneixement del cos i de les relacions, de les emocions i les percepcions; afavorir i fomentar canvis d’actituds potenciant una salut afectiva i sexual lliure d’estereotips; afavorir un desenvolupament integral amb la identificació dels mites i les relacions no igualitàries; lluitar contra la violència de gènere, i desenvolupar conductes de prevenció de malalties de transmissió sexual i d’embarassos no desitjats.

Es complementa amb una sèrie de tríptics informatius, orientacions pedagògiques, bibliografies i recursos didàctics, i s’ofereixen visites guiades, d’una durada de 50 minuts, als diferents centres educatius per a alumnes d’ESO i a altres entitats i associacions.

Durant els mesos de setembre a desembre de 2010, “Exposex” ha estat ubicada a 4 centres escolars i al Centre Social Flassaders, amb un total de 36 visites guiades, amb 695 alumnes que s’han beneficiat de la visita guiada. A més, els tutors han tingut la possibilitat de fer les visites per lliure.

<i>Centre</i>	<i>Nombre de visites</i>	<i>Nombre d’alumnes</i>
IES Santa Margalida	6	108
IES Can Peu Blanc	6	133
IES Son Ferrer	7	141
CIFP Joan Taix	15	273
Centre Social Flassaders	2	40
	36	695

4.4. Accés a la medicina ginecològica

S’ha subscrit un conveni de col·laboració amb la Fundació Hospital de Manacor i la Fundació Néixer amb ampliació geogràfica del servei. L’objectiu d’aquest conveni és oferir a les dones immigrants en situació d’estada no regularitzada a Mallorca, a la zona de Palma, a la zona del Raiguer, i a les dones acollides en els casals de Llevant i ses Ufanes, d’entre 15 i 70 anys, l’accés a la medicina ginecològica informativa i preventiva. S’hi exclou el tractament medicoquirúrgic.

5. Violència contra les dones

5.1. Protocol interinstitucional contra la violència masclista

Aquest Protocol neix amb la voluntat de ser una eina eficaç per combatre la violència masclista i els casos d'atacs sexuals a les Illes Balears, que permeti una implicació clara de les institucions i les entitats signatàries i, per extensió, de tota la comunitat autònoma.

Només establint uns criteris clars d'actuació, uns sistemes de coordinació i articulació de recursos, i una metodologia específica podrem fer front a aquest problema social en totes les seves dimensions: de salut, educativa, de serveis socials i jurídica.

Aquest tipus de violència no respon a un comportament natural, és una actitud apresada mitjançant la socialització i, atès que es tracta d'un problema sociocultural generalitzat a escala mundial, la prevenció ha de ser un dels principals mitjans que ajudin a eradicar-la.

En el marc legislatiu destaca la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures integrals contra la violència de gènere, aprovada per unanimitat pel Congrés dels Diputats. Aquest és l'únic text legal en què es concentren totes les estratègies que han de desplegar-se des de distints àmbits de la societat: preventius, educatius, socials, assistencials, sanitaris i penals

Aquesta Llei implica set ministeris de forma transversal: Educació, Justícia, Interior, Treball i Afers Socials (actualment Ministeri de

Sanitat i Política Social), Sanitat (inclòs en el Ministeri anterior), Administracions Públiques (actualment Política Territorial) i Economia (actualment Economia i Hisenda), i ha representat accions institucionals concretes, com ara la Delegació Especial del Govern, la Fiscalia Delegada i l'Observatori Estatal de Violència envers la Dona.

Els poders públics han d'esforçar-se perquè els drets d'informació i atenció integral arribin a tots els racons: continuam mantenint una mitjana d'un 75 % de dones que abans de ser assassinades no havien denunciat cap situació d'amenaça o maltractament i que, en conseqüència, no estaven protegides.

A escala estatal ja hi ha un protocol de sanitat (Sistema Nacional de Salut), que desenvolupa la Conselleria de Salut i Consum, i un protocol de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat ja en funcionament, així com 59 unitats provincials de violència vers les dones a les comunitats autònomes amb tasques de

vigilància, seguiment coordinació. També s'han creat 92 jutjats exclusius de violència sobre les dones i s'ha posat en marxa el telèfon 016.

En l'àmbit autonòmic, hi ha dos protocols: un sobre violència masclista i l'altre sobre agressions sexuals. Aquest darrer va ser impulsat per l'Audiència Provincial i el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, i es va signar l'any 2007. Aquest Protocol els millora i els actualitza. A més, des d'octubre de 2009, hi ha el Protocol per a l'actuació sanitària davant la violència de gènere a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

L'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de les Illes Balears, ha desenvolupat des de l'inici mesures i programes d'atenció a les dones víctimes de violència, a través del Pla d'Igualtat 2002-2005, del document *Estratègies de prevenció contra la violència domèstica* i de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona.

Així mateix, en l'àmbit local s'han desenvolupat programes d'atenció als agressors i plans municipals d'igualtat a Palma, Lluçmajor i Eivissa.

Amb aquest Protocol Interinstitucional de detecció, prevenció i atenció de la violència masclista i en casos d'atacs sexuals de les Illes Balears volem ordenar i impulsar, de manera

coordinada i eficaç, totes les accions que facin possible un abordatge integral d'aquest fenomen des de la responsabilitat que ens correspon, i traslladar a cada organisme i entitat i a tota la ciutadania un missatge clar: hem d'aturar la violència contra les dones i contra els seus fills i filles que també són víctimes d'aquesta violència, ja que representa una clara vulneració dels drets humans, i en totes les formes en què s'exerceix, així com en els casos d'atacs sexuals.

El Protocol va ser signat :

- En data 28 de desembre de 2009 per la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració; la directora de l'Institut Balear de la Dona, i pel president del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.
- En data 27 de gener de 2010, pels presidents de l'Audiència Provincial, del Col·legi Oficial d'Advocats i del Col·legi Oficial de Psicòlegs.
- En data 28 de gener de 2010 va signar el Col·legi Oficial de Treball Social.
- El 2 de juny de 2010, una reunió de seguiment del Protocol amb les parts signats.
- Les reunions per implementar el Protocol, varen ser amb l'Ajuntament de Palma i IBD, el 18 de juny, el 20 de juliol i el 4 d'octubre de 2010

5.2 . Xarxa de cases d'acollida

Els centres d'acollida de les Illes Balears atenen les dones i els seus infants víctimes de violència de gènere que no disposen d'allotjament alternatiu. Hi ha 157 places i en formen part els equipaments següents:

Mallorca:

- Servei d'Acollida a Dona i Família (SADIF)
- Casal de ses Ufanés
- Casal de Llevant
- Menorca
- Centre Assessor de la Dona
- Eivissa
- Oficina d'Informació de la Dona

Els centres, coordinats en xarxa, ofereixen intervencions socials, psicològiques i educatives mitjançant programes d'informació, d'orientació i d'assessorament,

d'acollida, de promoció i integració, de formació i d'atenció jurídica.

L'any 2010 s'obriren els expedients següents per centre:

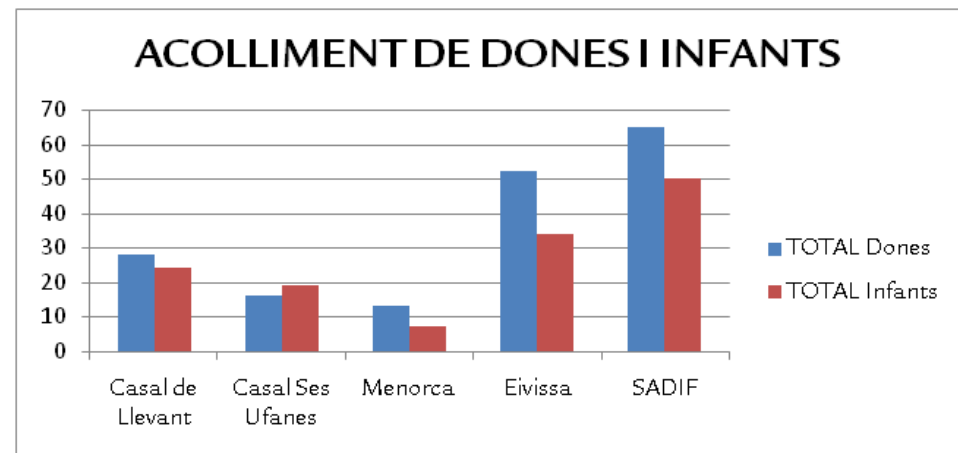
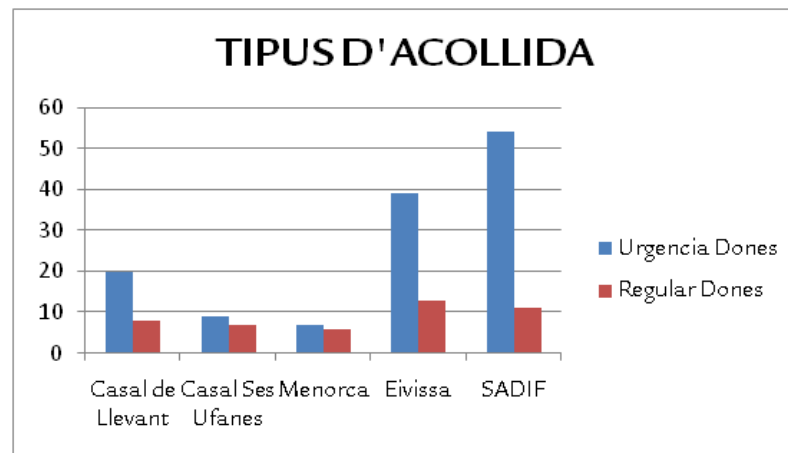
SADIF	43
Casal de ses Ufanés	11
Casal de Llevant	26
Centre Assessor de la Dona	12
Oficina d'Informació de la Dona	37

El perfil de les beneficiàries és el següent:

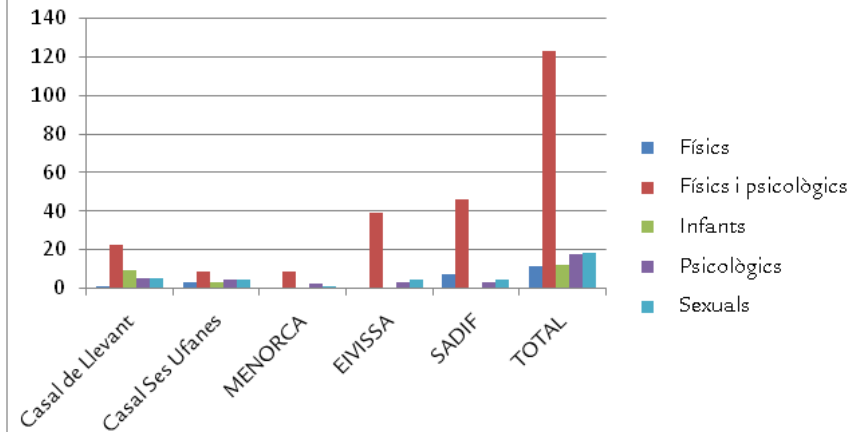
- Un 74 % dels acolliments han estat de caràcter urgent.
- Un 68 % de les usuàries han patit maltractament físic i psicològic.

- Un 75 % provenen de pobles i capitals de les Illes Balears.
- Un 38 % tenen de 31 a 40 anys.
- Un 49,4 % han nascut a l'estranger.
- Un 37,5 % són espanyoles.
- D'un 29,3 % desconexem el nivell d'estudis.
- Un 45,6 % estan en una situació laboral inactiva sense ingressos.
- Un 31 % han sortit de les cases d'acollida sense saber-ne la destinació.

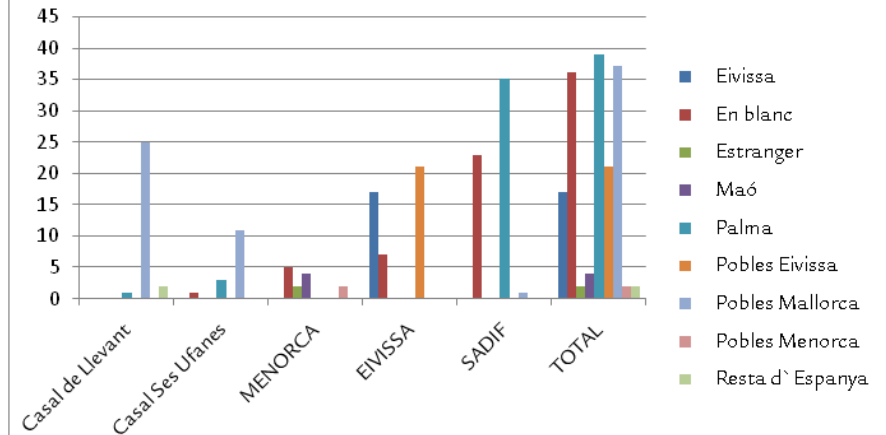
L'any 2010 es dugueren a terme cinc reunions tècniques de coordinació entre l'Institut Balear de la Dona i els centres de Mallorca.

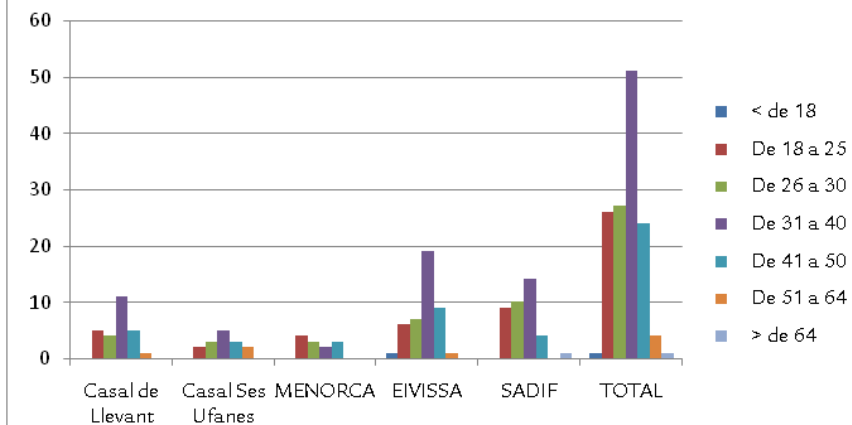
TIPUS DE MALTRACTAMENT

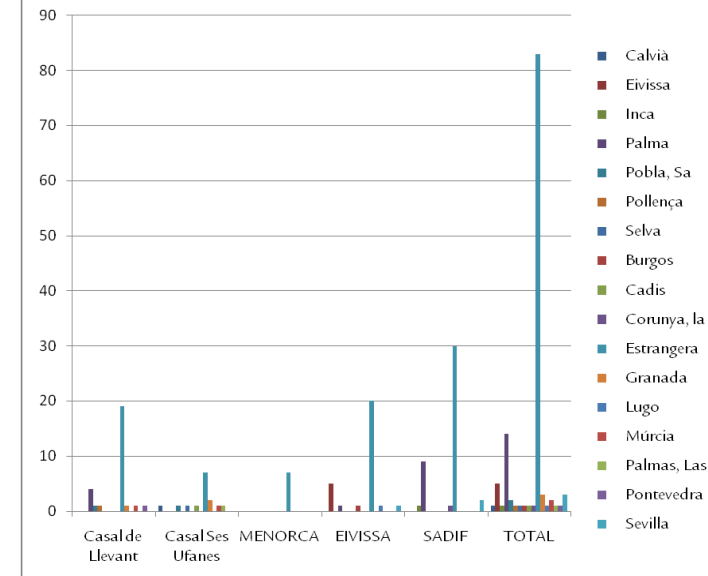
PROCEDÈNCIA

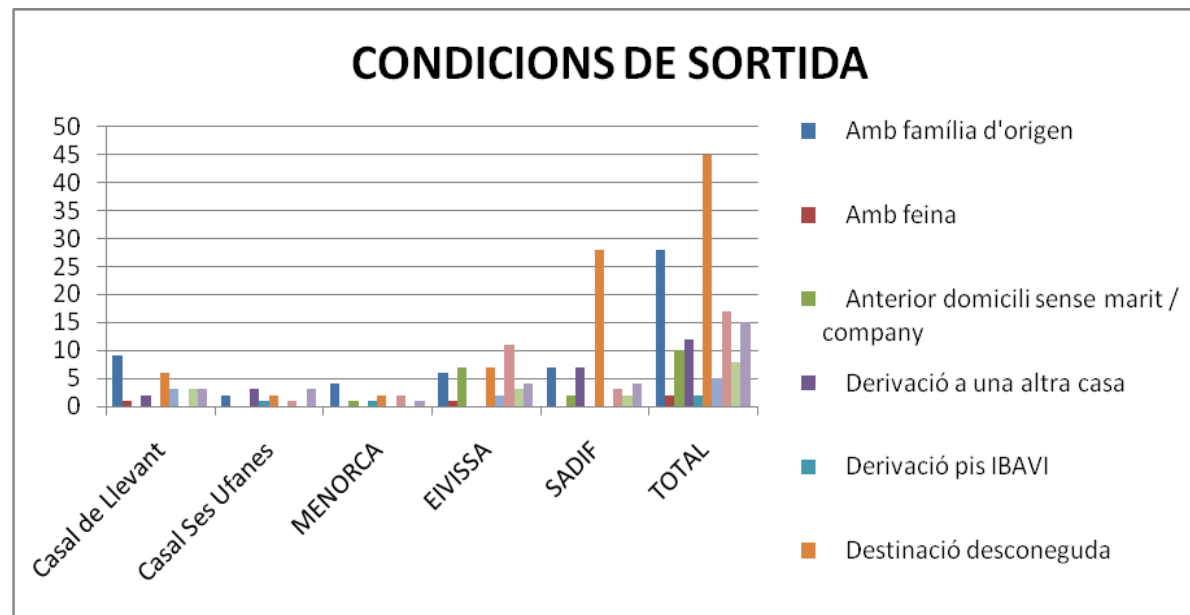
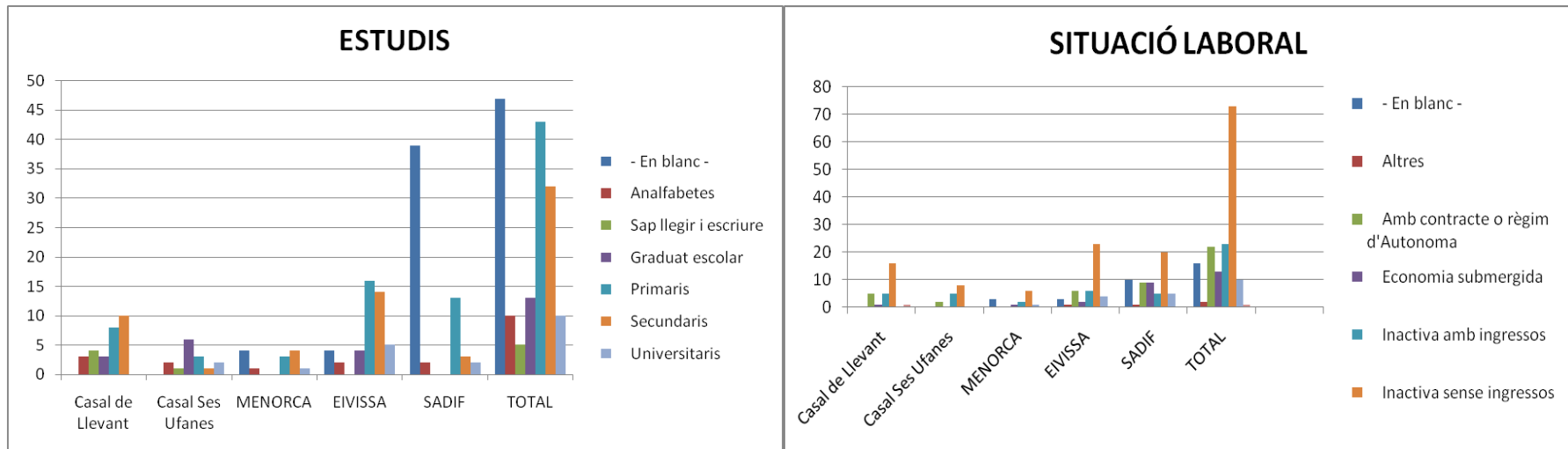

EDAT

LLOC DE NAIXEMENT

5.3. Habitatges per a la reinserció social per a les dones víctimes de violència de gènere

Fruit de l'acord de col·laboració entre l'Institut Balear de l'Habitatge i l'Institut Balear de la Dona per habilitar habitatges en règim de lloguer i amb un preu preferent per a la reinserció social de dones que han estat acollides en centres d'acolliment per violència de gènere, l'any 2010 es varen formular 4 demandes d'accés a habitatges, de les quals 3 varen ser acceptades.

L'IBAVI va adjudicar, en definitiva, 3 habitatges a tres dones, que varen ser objecte de violència de gènere, i als seus infants (quatre), equipats totalment per l'Institut Balear de la Dona.

En la taula següent es reflecteixen les dades des de l'any 2004:

	Habitatges concedits	Habitatges pendents	Dones	Infants
2004	2	—	2	3
2005	2	—	2	4
2006	7	—	7	12
2007	8	—	8	13
2008	12	—	12	17
2009	6	—	6	9
2010	3		3	4
Total	40	—	40	62

5.4. Servei d'Assistència Psicològica a Víctimes de la Violència de Gènere

El Servei d'Assistència Psicològica a Víctimes de la Violència de Gènere, gestionat per EULEN Sociosanitaris fins a mitjan novembre (després va ser gestionat per INTRESS), s'adreça a dones que són o han estat víctimes d'agressions físiques, psicològiques o sexuals. El seu objectiu principal és ajudar les dones i pal·liar les conseqüències negatives que pateixen, mitjançant la recuperació dels recursos i les habilitats que han restat bloquejats al llarg del maltractament.

Arran de la intervenció individual i grupal que es va dur a terme a Palma, Inca i Manacor es desprenen les següents dades:

- S'han rebut 471 demandes i se n'han ateses 324 (273 a Palma, 35 a Inca i 16 a Manacor).
- S'han duit a terme 1.578 hores de teràpia individual, 44 sessions de teràpia grupal i 151 sessions d'intervenció socioeducativa.
- Les dones ateses presenten aquest perfil:

- Han patit maltractaments físics i psíquics.
- L'agressió l'ha infligida el marit.
- Són fadrines.
- La majoria són de mitjana edat.
- El nivell educatiu és de certificat escolar.
- Provenen de Palma.
- Treballen al sector dels serveis.
- Tenen fills i filles més grans de vint-i-un anys.
- Són derivades per l'Institut Balear de la Dona.
- Disposen d'un ingressos menors de 6.000,00 € a l'any.
- Han demanat assessorament jurídic i assistència psicològica.

Pel que fa a l'assoliment d'objectius, destaquen en primer lloc els tractaments amb èxit, és a dir, aquells en què el tractament psicològic aplicat va produir canvis notables suficients per garantir la seguretat, la salut mental i l'adaptació de la dona. En segon lloc, figuren els abandonaments, o perquè deixaren de

sol·licitar citació o perquè els esforços per conscienciar les dones del maltractament no obtingueren resultat. Finalment, també es produïren derivacions a altres recursos i valoracions de no necessitat del tractament.

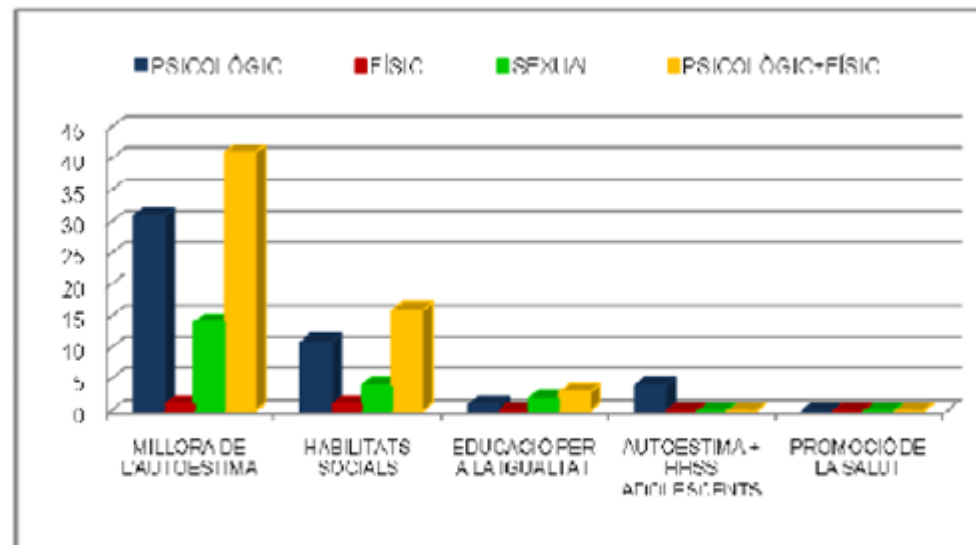
En relació amb els seguiments, cal destacar que se n'han fet 67, i que després de dos mesos d'alta la majoria de les dones o bé mantenen les millores o milloren després del tractament.

A part de l'atenció psicològica, s'han fet 22 derivacions a la borsa de treball d'EULEN, s'han realitzat 12 reunions presencials de coordinació amb diversos serveis de la xarxa d'atenció a les VVG i s'ha participat en un debat televisiu i en la realització d'un curs especialitzat en tractament en violència de gènere per a la UNED.

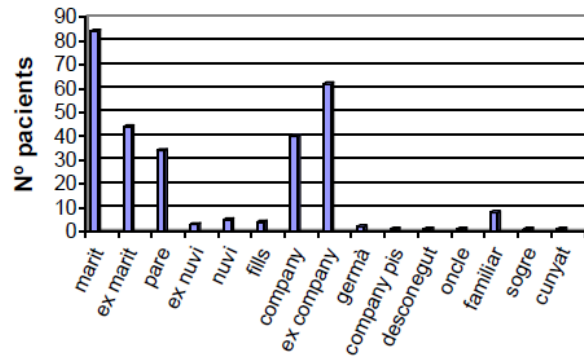

Tipus de maltractament

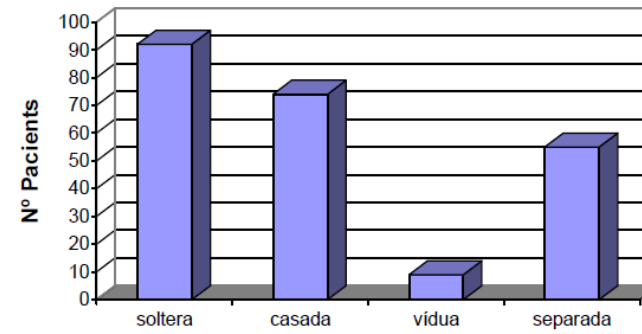
	MILLORA DE L'AUTOESTIMA	HABILITATS SOCIALS	EDUCACIÓ PER A LA IGUALTAT	AUTOESTIMA + HHSS ADOLESCENTS	PROMOCIÓ DE LA SALUT
PSICOLÒGIC	31	11	1	4	0
FÍSIC	1	1	0	0	0
SEXUAL	14	4	2	0	0
PSICOLÒGIC+FÍSIC	41	16	3	0	0
	87	32	6	4	0

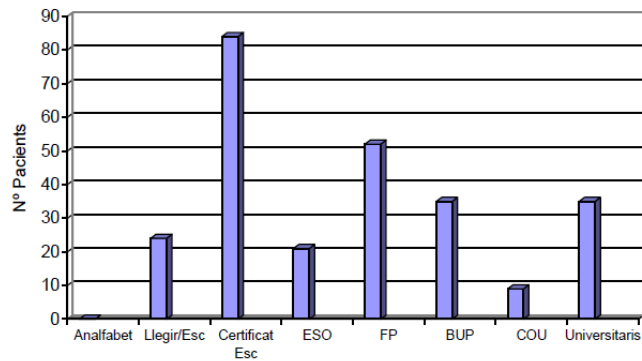
Tipus d'agressor

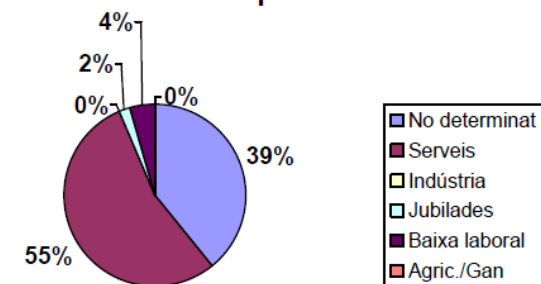
Estat Civil

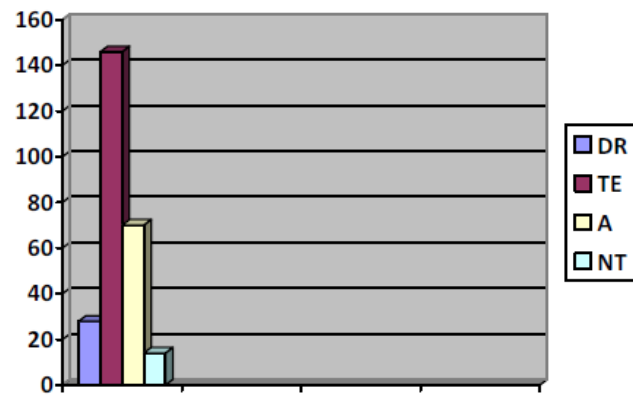
Estudis

Sector Ocupacional

Resultats

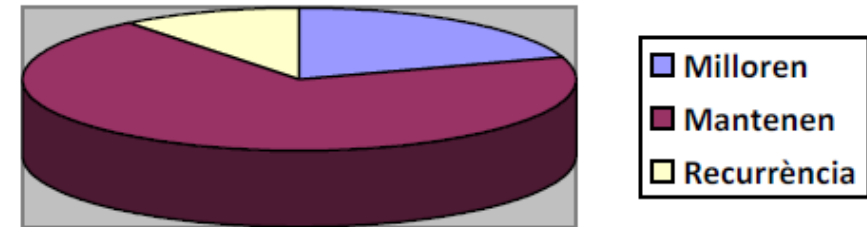
DR: Derivades a altres recursos

TE: Tractament exitós

A: Abandonaments

NT: No necessiten tractament

Indicadors de seguiment

5.5. Servei d'Atenció 24 Hores

Arran d'una licitació pública de contracte (concurso obert), l'empresa EUREKA SERVEIS SOCIALS, SLP va resultar adjudicatària del servei d'atenció social i d'acompanyament les 24 hores a les dones víctimes de violència de gènere per l'any 2010. L'Institut Balear de la Dona ofereix atenció social especialitzada a les dones víctimes de la violència de gènere (VG) que es troben en situació d'emergència les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any. De manera que es va disposar de quatre treballadores socials que prestaren l'atenció telefònica del servei 24 hores i set tècniques d'acompanyament entre totes les Illes Balears

Els objectius del Servei d'Atenció 24 Hores és donar resposta social telefònica i acompanyaments presencials a les dones que pateixen violència de gènere i activar els mecanismes i els recursos que són necessaris en cada cas. D'entre els objectius específics destacam:

- Homogeneïtzar l'atenció a les dones en situació d'emergència social per situacions de violència.
- Complementar els professionals dels diferents serveis que es troben en situacions d'emergència i necessiten la intervenció d'un servei especialitzat en violència de gènere.
- Disposar de dades estadístiques per aportar a l'anàlisi de la situació de la violència de gènere a les Illes Balears.

- Ofereix les prestacions següents:
- Informació, orientació i assessorament social
- Contenció i motivació
- Derivació
- Coordinació de recursos
- Acompanyament

L'accés al Servei d'Atenció 24 Hores, a partir d'un conveni subscrit amb la Conselleria d'Interior, es fa mitjançant el telèfon d'emergències 112 o mitjançant el telèfon 971 178 989.

Els serveis especialitzats en violència de gènere poden demanar el servei d'acompanyament de 8 a 18 hores, de dilluns a divendres, al telèfon 647 348 257.

El perfil de la dona que es considera víctima de violència de gènere és aquest:

- Resideix a Mallorca i al municipi de Palma.
- Té entre 35 i 44 anys.
- Pateix violència física i psicològica.
- És espanyola.
- Conviu amb l'agressor d'un a tres anys.
- Fa demandes relacionades amb:
  - Acompanyament a judici.
  - Intervenció en situació d'emergència per violència de gènere.
  - Orientació i assessorament a la dona víctima de violència de gènere.
  - Valoració de la situació de violència de gènere.

L'any 2010 s'han atès 958 cridades de 602 usuàries diferents, i s'han registrat 183 demandes d'intervenció d'emergència per violència de gènere.

	2007	2008	2009	2010
demandes	474 (incloses les víctimes)	568 (incloses les víctimes)	1014 (incloses les víctimes)	958 (incloses les víctimes)
víctimes	112	133	643	602

Si comparem 2009 i 2010 desglossant el número de demandes observem:

<i>Tipus de demanda</i>	2009	2010
Sense identificar	9	10
Acompanyament a judici	60	59
Centres d'acollida/pisos tutelats	20	21
Inf./or./serveis salut	8	7
Inf./or./serveis generals	63	27
Inf./or./serveis socials	10	2
interv. situ. emerg. per VG	255	183
Or./ass. a la dona en VG	155	133
Or./ass. a prof. de serv. soc. en interv. per VG	7	10
Relacionades amb denúncies	22	17
Relacionades amb o.p.	33	32
Serv. IBD at. jurídica	71	72

Serv. IBD at. psicol.	15	13
Serv. IBD at. social	70	13
Serv. IBD altres	36	7
Sol·licitud acompanyament	41	34
Valoració de situació de VG	136	207
Altres	46	59
Total	1014	958

Entre 2009 i 2010 n'hi ha una diferència. Entre 2009 i 2010 hi ha una diferència molt significativa de les demandes d'intervenció d'emergències per violència de gènere (72 casos menys), a causa que cada vegada el Servei 24 Hores és més ben utilitzat. Els diferents actors que intervenen en situacions d'emergència coneixen cada vegada més aquest servei, i es diferencien les intervencions de les treballadores socials del servei tant en situacions d'emergència com en altres tipus de situacions que si bé no requereixen l'atenció immediata, sí una altra atenció posterior específica en violència de gènere, però desvinculada ja de la situació d'emergència. Aquesta apreciació és confirmada per l'increment en la mateixa proporció, de la demanda de valoració de situació de violència de gènere (71 demandes).

Distribució de la demanda segons el derivant

<i>Demandant</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Ella mateixa	287	203
016	14	11
112	492	547
Altres	46	59
Centre d'acollida d'Eivissa	17	15
Centre d'acollida de Inca	7	6
Centre d'acollida de Manacor	10	9

Centre d'acollida de Palma (SADIF)	2	1
Centre d'acollida de Ciutadella		1
Centre Assessor de la Dona d'Eivissa	16	14
Centre Assessor de la Dona de Formentera	2	1
Centre Assessor de la Dona de Maó	1	1
Guàrdia Civil	38	20
IBD	9	6
IRES	7	1
Jutjats de guàrdia/violència	4	11
Policia local	15	7
Policia Nacional	8	13
Servei atenc. psicol. IBD	4	2
Serveis jurídics		7
Servei VVG Palma	1	
Serveis socials	24	16
Sistema de salut	9	7
TOTAL	1014	958

Referent a la via d'entrada de les demandes, es pot observar:

- El nombre més gran de demandes provenen de l'112 i s'ha incrementat en 11,2 punts percentuals respecte del 2009.
- Les trucades directes de les dones s'han reduït en un 29 %.
- El nombre de demandes provinents d'altres persones diferents a les víctimes (familiars, veïnats, coneguts...) es van incrementar en un 28,2 % respecte de l'any 2009. Aquest fet és indicador d'una més gran consciència social vers la violència de gènere i del coneixement del Servei 24 Hores.

Respecte a la xarxa de recursos utilitzats, destaquen l'112, el Centre d'Informació de la Dona, el Servei d'Acompanyament, les forces i cossos de seguretat de l'Estat, el Servei d'Assistència Psicològica, els punts d'informació jurídica, els serveis socials municipals, les oficines d'ajuda a les víctimes del delictes (OAVD) i els centres d'acollida.

<i>Recursos utilitzats</i>	
Servei 112	455
Derivació IBD	239
Servei d'acompanyament	117
Policia local	168
Guàrdia Civil	144
Policia Nacional	168
Servei d'atenció psicològica	45
Jutjat de violència de gènere	71
Derivació centre assessor d'Eivissa	42
Derivació OAVD	22
Derivació serveis socials	46
Sistema de salut	38
OFIM	4
Alberg/pis d'acollida d'Eivissa	18
Derivació servei VG Palma	12
Punt d'atenció jurídica	37
Centre d'Acollida d'Inca	13

SADIF	17
Centre d'Acollida de Manacor	15
Jutjat de guàrdia	17
Col·legi d'advocats	6
Derivació centre assessor Menorca	10
Servei 016	30
Domicili família/amics	31
Alberg/pensió	5
Telèfon de l'esperança	1
PN 061	12
Casal de les Dones	5
Centre d'Acollida de Maó	3
Alberg Ciutadella	1
TOTAL	1792

- El recurs més emprat pel Servei 24 Hores és l'112, que per protocol deriva totes les telefonades relacionades amb violència de gènere.
- La majoria de casos que requereixen atenció especialitzada de professionals de violència de gènere van derivar-se al Centre d'Informació de la Dona de Mallorca.

Formen el servei d'acompanyament una coordinadora i set tècniques ubicades a Mallorca, Menorca i Eivissa.

Les demandes d'acompanyament, les fan de forma directa els professionals dels serveis socials, policials, centres d'acollida i altres, i és la coordinadora, en horari de matins, i la treballadora social de guàrdia qui valora la demanda.

Es van dur a terme 144 acompanyaments i se'n van beneficiar 117 persones.

	VVG
NS/NC	
Formentera	6
Eivissa	55
Mallorca	48
Menorca	8
TOTAL	117

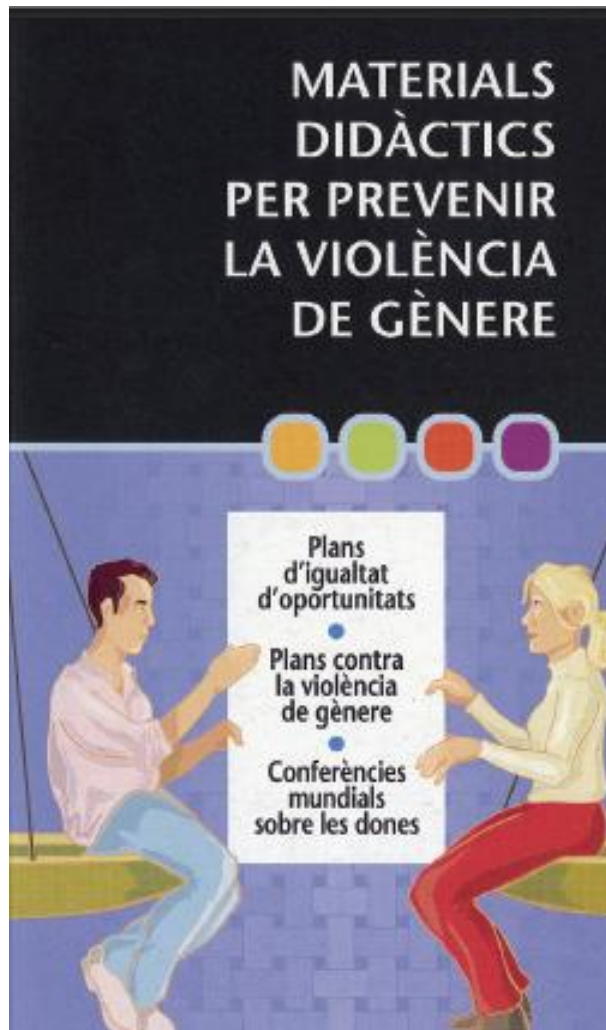
La mitjana de temps per acompanyament és de 2 hores i 24 minuts.

La majoria de llocs on es van fer els acompanyaments són jutjats, centres d'acollida, forces i cossos de seguretat de l'Estat, serveis socials, Oficina d'Ajuda a Víctimes del Delicte i altres serveis específics en violència de gènere.

D'altra banda, cal destacar l'organització, per part de l'empresa Eureka Serveis Socials SLP, d'un taller de treball en xarxa denominat "Actuació en situació de crisi per violència de gènere", que va tenir la participació de l'IBDona i la col·laboració del Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social de les Illes Balears.

Els objectius del taller estan centrats en la pràctica de treball en grup de professionals, que els permeti conscienciar-se de la pertinència a una xarxa; detectar errades i limitacions; crear circuits i analitzar experiències. Hi participaren serveis diversos dels cossos de seguretat, serveis jurídics i d'assessorament, atenció psicològica, d'emergències, etc.

5.6. Materials didàctics per prevenir la violència de gènere

Els materials didàctics per prevenir la violència de gènere s'ofereixen des del curs escolar 2005/2006 amb l'objectiu d'esdevenir una eina de prevenció de la violència de gènere i d'incrementar la consciència sobre l'abús de poder en les relacions de gènere.

Els materials s'adrecen a tota la comunitat educativa (alumnat, professorat i mares i pares dels centres d'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i formació professional de les Illes Balears) i per segona vegada, en el curs escolar 2009/2010, la formació que s'ha adreçat als professors i professores s'ha impartit a distància. El contingut de la formació és el següent:

- Aproximació antropològica a la violència de gènere
- Relacions igualitàries o relacions de poder
- Models i estereotips socials amb trets de gènere
- Educació afectiva i sexual des de la perspectiva de gènere
- Expressió i educació emocional. Estratègies de resolució de conflictes des d'una perspectiva de gènere
- Implantació i anàlisi dels materials utilitzats.

La metodologia a distància implica la participació activa en fòrums de debat i en xats a temps real amb tutories. El curs es va impartir durant el primer trimestre de l'any 2010.

Durant el curs 2009/2010, es van formar 32 professors i professores. D'acord amb l'avaluació dels materials del curs, es destaca el següent:

- La puntuació atorgada a la SEQÜENCIACIÓ DELS CONTINGUTS ha estat de 4,3 punts (1, gens bé - 5, molt bé).
- La puntuació atorgada a la SUFICIÈNCIA I CLARETAT DE LA INFORMACIÓ ha estat de 4,2 punts (1, gens bé - 5, molt bé).
- La puntuació atorgada a ADEQUACIÓ ALS DIFERENTS RITMES D'APRENTATGE ha estat de 4,2 punts (1, gens bé - 5, molt bé).
- La puntuació atorgada a la CORRESPONDÈNCIA DE LES ACTIVITATS AMB ELS OBJECTIUS ha estat de 4,3 punts (1, gens bé - 5, molt bé).
- La puntuació atorgada a la GRADACIÓ ADEQUADA EN LA DIFICULTAT DE LES ACTIVITATS ha estat de 4,1 punts (1, gens bé - 5, molt bé).
- La VALORACIÓ GLOBAL dels materials ha estat bona.

5.7. Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament

El Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament és un recurs especialitzat gestionat per EULEN. S'adreça a infants d'entre 3 i 17 anys que, per circumstàncies familiars o socials, pateixen violència intrafamiliar i extrafamiliar, de forma directa o com a espectadors d'agressions.

Consisteix a assistir psicològicament els fills i filles de dones que han patit violència i que han viscut el maltractament de forma directa o indirecta, durant set sessions, que poden arribar fins a catorze. Els objectius que té el Servei són dos:

- Assistir en el moment de la crisi familiar o personal, per tal de restablir l'equilibri previ a la crisi o resignificar l'experiència de l'agressió.
- Prevenir la possible reproducció del cicle de la violència.

L'any 2010 s'ha treballat en 22 casos, en un dels quals una de les persones no va acudir a la primera sessió. El perfil de les persones beneficiàries ha estat un nin o nina d'entre 3 i 6 anys que ha patit maltractament psíquic i ha estat observador del maltractament que ha patit la seva mare

5.8. Centre coordinador de les ordres de protecció

L'ordre de protecció es regula en la Llei 27/2003, de 31 de juliol. Aquell mateix any, el 2003, l'Institut Balear de La Dona va assumir la coordinació de les ordres de protecció amb l'objectiu de realitzar un primer contacte per tal d'assegurar que totes les víctimes de maltractament de les Illes Balears tinguessin la informació i l'assessorament adient.

Com a centre coordinador les funcions que desenvolupa l'Institut són aquestes:

- Rebre les ordres de protecció que emeten els jutjats de les Illes Balears.
- Trametre-les immediatament a les forces i cossos de seguretat de l'Estat i a les diferents policies locals.
- Crear i mantenir una base de dades, per elaborar estadístiques i per conèixer ràpidament les situacions concretes, en els casos d'urgències.
- Contactar amb les víctimes.
- Informar i assessorar les víctimes sobre altres recursos a la seva disposició, com puguin ser polseres, servei d'acompanyament...

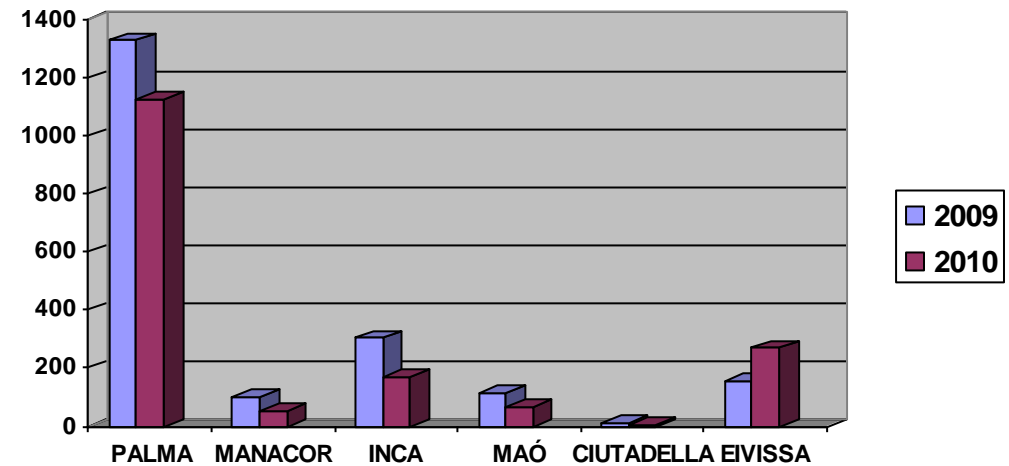
El centre coordinador va rebre, durant l'any 2010, un total de 7.218 comunicacions per part dels distints jutjats de les Illes Balears, en les quals s'hi inclouen tant ordres de protecció, executòries, sentències condemnatòries i absolutòries, etc. L'any 2010 hi va haver 258 víctimes menys de violència de gènere respecte l'any 2009, que varen ser 1.855 respecte a les 1.597 de l'any 2010.

De totes les resolucions dictades pels jutjats, són 1.651 les noves ordres de protecció per a dones víctimes de violència de gènere, en les quals es van adoptar, majoritàriament, com a mesures penals la prohibició d'atracar-se i comunicar-se amb la víctima; en concret, 707 i 1.402 respectivament, i en menor mesura, la privació del dret de residir i anar a determinats llocs en 230 casos, penes de treballs en benefici de la comunitat en 414 casos, i la pena de presó en 123.

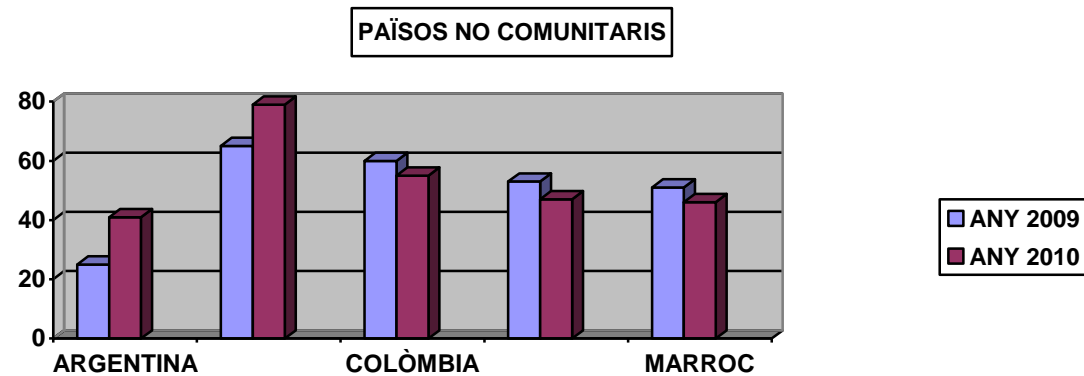
Pel que fa el lloc de residència de les víctimes, es pot observar que el nombre més gran de resolucions procedeixen dels jutjats de Mallorca, però una vegada més cal destacar l'elevat nombre de resolucions procedents dels jutjats d'Eivissa, amb comunicacions.

Resolucions procedents dels diferents jutjats:

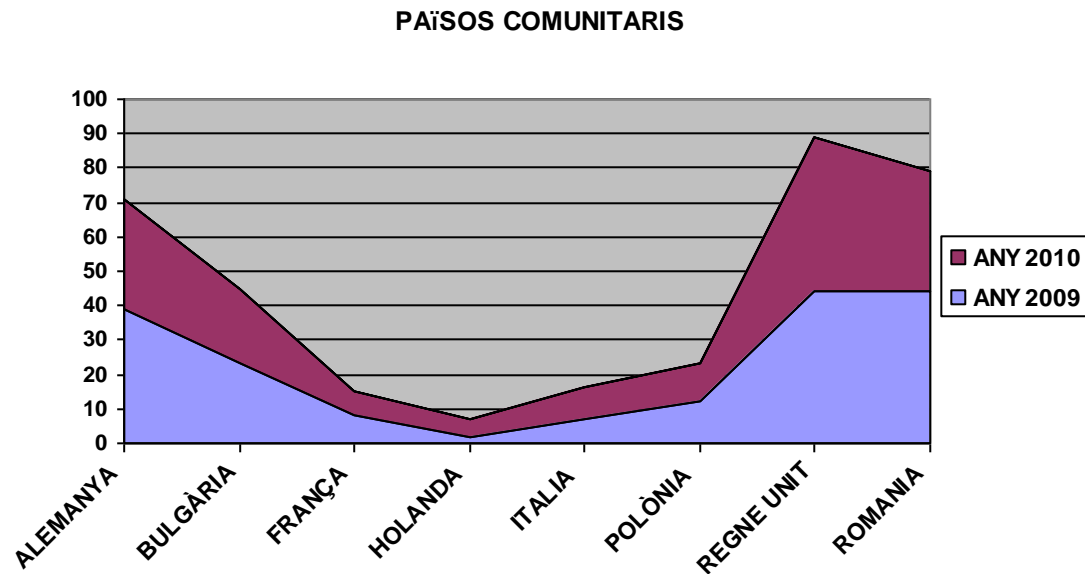
Jurisdicció territorial	Any 2010
Jutjats de Mallorca: 1.349	Palma: 1125 Manacor: 54 Inca: 170
Jutjats de Menorca: 70	Maó: 64 Ciutadella: 6
Jutjats d'Eivissa 270	Eivissa: 270

Pel que fa a **la nacionalitat de les víctimes**, es pot observar l'elevat nombre de víctimes originàries de països no comunitaris. La majoria provenen de l'Equador, Colòmbia, Bolívia i el Marroc, igual que l'any passat.

Pel que fa a països comunitaris, la nacionalitat de les usuàries que han rebut assessorament majoritàriament ha estat del Regne Unit, però és molt inferior respecte a les consultes rebudes per nacionals de països no comunitaris.

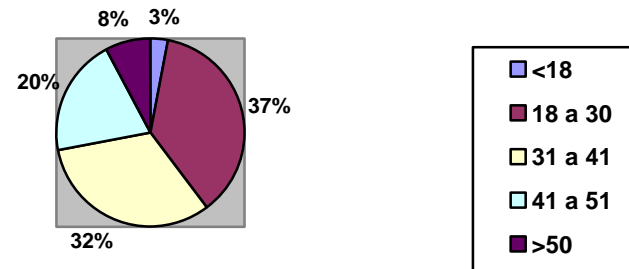

Pel que fa a les víctimes espanyoles, la xifra va ser de 855 dones; el nombre va ser de 248 dones menys respecte a l'any passat. Per tant, en proporció a la població, el nombre de dones de fora és més elevat que el de les espanyoles.

Pel que fa a l'edat de les víctimes de maltractament, el sector de població d'edat entre 18 i 30 anys va ser el que va interposar més denúncies per maltractament, amb 512 denúncies, seguit del sector de 31 a 41 anys, amb 454 víctimes, i entre 41 i 51 anys, amb 282 víctimes, el tram d'edat superior a 51 anys es representa per 108 dones. El sector amb menys ordres ha estat el de menys de 18 anys, amb 41.

ESTADÍSTICA EDAT

Les mesures penals adoptades a les resolucions penals van ser 4.850, de les quals destaquen les següents:

- Prohibit atracar-se a la víctima: 1.707
- Prohibit comunicar-se amb la víctima: 1.402
- Privació del dret a la possessió d'armes: 484
- Pena de treballs en benefici de la comunitat: 414
- Prohibició del dret a residir i anar a determinats llocs: 230

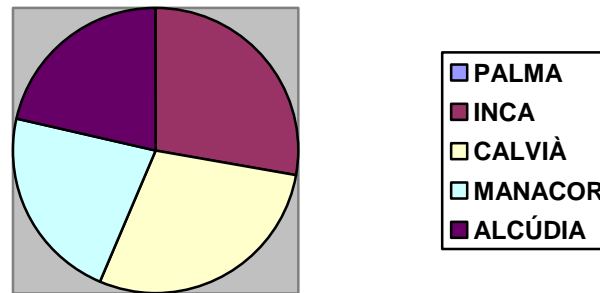
Les mesures civils contingudes a les resolucions judicials dictades son un total de 1.261, les quals es distribueixen així:

- Guarda i custòdia: 333
- Règim de visites: 305
- Pensió d'aliments: 290
- Atribució de l'ús i gaudiment del domicili conjugal: 284

Els municipis de residència de les víctimes a cada una de les diferents illes:

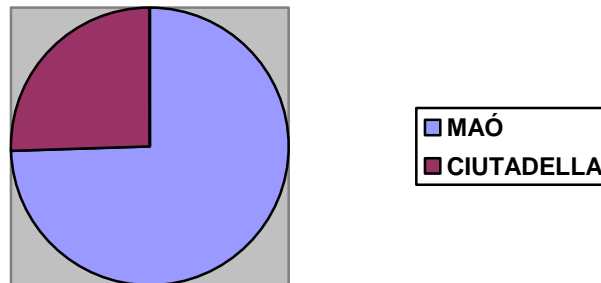
MALLORCA

PRINCIPALS MUNICIPIS RESIDÈNCIA

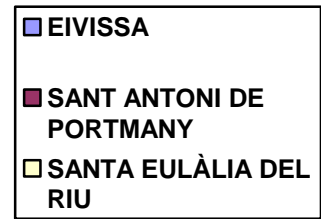
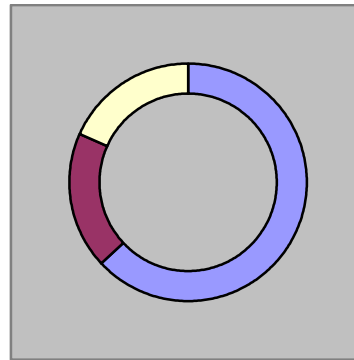

MENORCA

PRINCIPALS

EIVISSA

5.9. Servei de Teletraducció

El Servei de Teletraducció de l'Institut Balear de la Dona, subvencionat pel Ministeri d'Igualtat, es va posar en marxa el novembre de 2008 i està dissenyat per garantir per telèfon l'atenció, la informació i la comunicació a les dones víctimes de violència de gènere que desconeixen els idiomes oficials de les Illes Balears.

A través d'intèrprets professionals ofereix la possibilitat que els professionals i les persones usuàries puguin mantenir una conversa normal, sense cap tipus de barrera lingüística o cultural.

El Servei de Teletraducció s'adreça als serveis especialitzats en violència de gènere i als serveis socials municipals de les Illes Balears i consta d'un telèfon mòbil i d'un biauricular exclusiu. Ofereix:

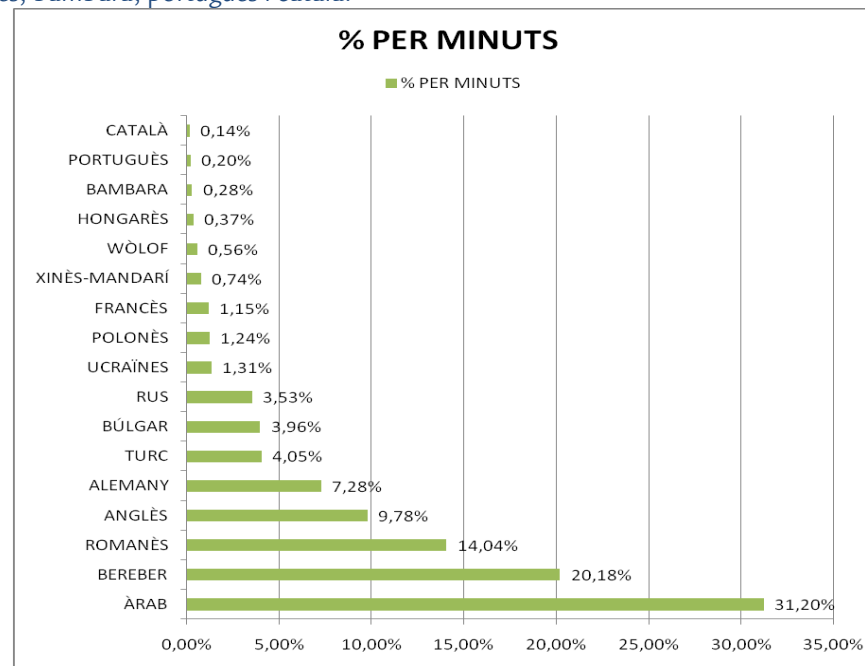
– Teletraduccions dels idiomes següents:

- Immediates les 24 hores ininterrompudes durant els 365 dies de l'any: anglès, francès, alemany, xinès, àrab, romanès, alemany i bereber.
- De les 8 a 18 hores, de dilluns a divendres: italià, portuguès, japonès, rus, polonès, farsi, bambara, suniki, noruec, suec, txec, finès, grec, turc, ucraïnès, tailandès, eslovac, wòlof, lituà, indi, ful, holandès, hongarès, búlgar, brasiler, eslovac, basc, croata, danès, coreà, urdú, armeni, mandinga, afganès, albanès, amazic, bosnià, georgià, gallec, persa i siríac.

– Telefonades a tres bandes.

– Multiconferències.

Durant el 2010 es van dur a terme 364 teletraduccions en aquests idiomes: àrab, bereber, romanès, anglès, alemany, turc, búlgar, rus, ucraïnès, polonès, francès, xinès-mandarí, wòlof, hongarès, bambara, portuguès i català.

5.10. Decret d'ajuts econòmics de pagament únic recollits en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere

L'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, estableix el dret a percebre un ajut econòmic a les dones víctimes de la violència de gènere que se situen en un determinat nivell de rendes i que tenen dificultats especials per obtenir una feina. Aquests ajuts s'atorguen en funció de l'edat i les responsabilitats familiars de la víctima, i tenen com a objectiu fonamental facilitar-li uns recursos mínims de subsistència per independitzar-se de l'agressor.

El procediment de concessió i pagament correspon a les administracions competents en matèria de serveis socials, i són finançats amb càrrec als pressuposts generals de l'Estat. Per això s'ha publicat el Decret 125/2010, de 23 de desembre, de principis generals per a la concessió d'aquests ajuts, i els consells insulars, competents en matèria de serveis socials, assistència social i polítiques de gènere, n'exerciran la potestat reglamentària.

L'import d'aquest ajut de pagament únic, amb caràcter general, és l'equivalent a sis mensualitats de l'import del subsidi per desocupació, i en determinats casos pot arribar a dotze, divuit o vint-i-quatre mensualitats.

5.11. Projecte pilot "Programa de reeducació per a agressors en violència de gènere"

La Fundació IRES ha estat l'entitat responsable d'executar el projecte pilot "Disseny d'un programa de reeducació per a agressors de violència de gènere", a través d'un conveni de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri d'Igualtat, i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, a través de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

El programa reeducatiu aplicat als subjectes correspon al format de la Secretaria General d'Institucions Penitenciàries. És un programa de tipus cognitiu conductual que introdueix aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

El programa consta de les fases següents:

- Avaluació pretractament

- Intervenció terapèutica
- Avaluació posttractament
- Seguiment

El programa consta d'11 unitats distribuïdes en dues parts:

En la part I (unitats d'1 a 5) es treballen: la motivació al canvi, la identificació i expressió d'emocions, les distorsions cognitives i creences irracionals, l'assumpció de responsabilitat i mecanismes de defensa i l'empatia amb la víctima.

En la part II (unitats de 6 a 11) s'aborden les diferents manifestacions de la violència de gènere: la violència física, l'agressió i la coerció sexual en la parella, la violència psicològica i l'abús i instrumentalització dels fills i filles. Finalitza amb una unitat de tipus educatiu

sobre aspectes relacionats amb la violència de gènere i una altra unitat de prevenció de recaigudes.

L'equip tècnic adscrit al programa va ser una psicòloga i un psicòleg, amb la formació necessària en violència de gènere, intervenció en grups i tractament d'homes amb perspectiva de gènere. Paral·lelament, el programa disposa d'una psicòloga diferent a l'equip d'intervenció amb caràcter voluntari. La seva missió va ser la de contactar, fer entrevistes amb les parelles dels usuaris, detectar i/o valorar riscos, contrastar i comparar informació sobre la violència exercida i informar d'altres recursos en cas que fos necessari.

Es va contactar amb un total de 7 parelles i exparelles; es varen dur a terme com a mínim 3 contactes durant tot el procés.

Des dels Serveis Socials Penitenciaris de Palma de Mallorca es van derivar un total de 31 persones, de les quals 24 iniciaren el grup. Els 7 no inclosos ho foren per motius com ara no-localització, motius laborals, canvi de residència, entre d'altres.

Es va dur a terme per usuari una mitjana de 29 sessions reeducatives, de les quals 25 van ser sessions grupals i 4 individuals.

La durada de cada sessió va ser de 90 a 120 minuts sense pauses.

El nombre de sessions setmanals fou d'1 per setmana els mesos d'abril i maig, i de 2 sessions setmanals els mesos de juny i juliol.

A la fase de seguiment el nombre de sessions programades va ser de 3. La primera, al mes de setembre, i la segona al mes de desembre. Finalment, el darrer seguiment es va preveure per al març del 2011.

El nombre de grups terapèutics va ser de 2. Cada grup terapèutic començà inicialment amb un nombre de 12 usuaris.

Al primer grup terapèutic hi va haver 2 baixes, una per motius familiars i l'altra per incompatibilitat horària; al segon grup va haver-hi una baixa per motius de trasllat de lloc de residència.

Aquestes són algunes de les avaluacions dels usuaris al programa:

1. Quant a les sessions grupals:

- Un 82 % dels usuaris, pel que fa al funcionament del grup, el valoren com a bo o molt bo.
- Un 70 % valoren com a bo o molt bo els temes que es parlaven en el grup.
- Un 75 % valoren com a bo o molt bo els exercicis i les activitats duits a terme.
- Un 80 % valoren com a bones o molt bones les explicacions de les experiències o opinions del grup.

2. Quant als continguts generals:

- Un 53 % creu que s'ha produït un canvi quant a les seves opinions i idees sobre els homes i les dones.
- Un 34 % creu que ha canviat molt la seva opinió sobre la violència.
- Un 57 % creu que ha canviat, poc o molt, el seu grau de responsabilitat davant dels fets que varen ocasionar la condemna.
- El 76 % considera que ha augmentat bastant o molt la seva capacitat d'identificar els possibles "mecanismes de defensa" en ells mateixos i en els altres.
- El 58 % pensa que ha canviat més o menys, o bastant, la seva capacitat per empatitzar amb les seves parelles o exparelles.
- Un 77 % creu que ha après molt sobre diferents estratègies per controlar l'enuig en situacions conflictives.
- Un 77 % consideren que ha augmentat bastant la seva capacitat a l'hora d'identificar conductes microviolentes.
- Un 43 % creu que ha canviat bastant el seu punt de vista, quant al paper que juguen els fills i filles i els possibles efectes que poden patir davant situacions de violència de gènere.

6. Inclusió social

6.1. Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució

En relació amb el Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució de les Illes Balears, format per professionals de l'Institut Balear de la Dona, l'Àrea d'Educació, Igualtat, Drets Cívics i Esports de l'Ajuntament de Palma, la Universitat de les Illes Balears, Adoratius Balears, Casal Petit Oblates, Creu Roja i altres persones interessades en l'àrea de la prostitució, cal destacar l'organització del congrés sobre bones pràctiques en el treball sobre la prostitució femenina, que es va fer el 10 i 11 de setembre. Al congrés es varen inscriure 68 persones, que afegides als 15 ponents i a les 15 persones de l'organització feren un total de 98 persones

El Congrés va tenir el suport del Ministeri d'Igualtat i de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.

El Congrés s'ha desenvolupat en el marc del títol **“Bones pràctiques sobre la Intervenció en prostitució femenina”**. A partir d'aquest marc general es desenvoluparen dos blocs a través de l'exposició de ponències i comunicacions relacionades amb el tema:

1. Les actuacions de les administracions públiques i de les ONG.
2. Programes de suport a dones en el marc de polítiques d'igualtat: actuacions al medi obert (carrer) i en ambients tancats (pisos i clubs).

Cal recordar que els objectius del GEPIB (Grup Permanent d'Estudi sobre la Prostitució de les Illes Balears) són:

- Intercanviar documents d'estudi i d'informació rellevants, i debatre'ls.
- Estudiar la prostitució i debatre-hi de forma permanent.
- Promoure el debat i la formació de l'opinió pública.
- Fer publicacions, estudis i accions formatives.
- Avaluar i fer propostes en les polítiques públiques.
- Coordinar-se amb altres grups d'Espanya i de la resta del món.

6.2. Pis tutelat Lausana

El pis tutelat Lausana, gestionat pel Casal Petit, és fruit del conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Institut Balear de l'Habitatge, que va permetre la cessió de dos habitatges de protecció pública, que conformen l'equipament del pis tutelat. Lausana s'adreça a dones que volen allunyar-se del context de la prostitució i a dones víctimes d'explotació sexual. Ofereix acollida i allotjament temporal, i específicament els serveis següents:

- Cobertura de les necessitats bàsiques de manutenció i allotjament.
- Atenció social individualitzada.
- Atenció psicològica i emocional.
- Foment de l'autonomia i del desenvolupament personal.

- Connectar les dones amb la xarxa de recursos comunitaris d'atenció social existents.
- Ampliació de la xarxa de suport familiar, social i comunitari.
- Oferta de formes alternatives d'ocupació del temps lliure.
- Oferta de processos d'inserció laboral i social.
- Assessorament sobre les vies de solució de la situació de risc.

L'any 2010 s'acolliren nou dones, dos de les quals víctimes d'explotació sexual, amb el perfil següent de dona beneficiària:

- Dona de nacionalitat nigeriana.
- D'entre 26 i 35 anys.

- Que ha exercit la prostitució durant 1 i 3 anys, en clubs.
- Han contactat directament amb el Casal Petit.
- Amb estudis primaris.
- Ingressos provinents de la prostitució.
- No tenen fills o estan a càrrec d'altres familiars al seu país d'origen.
- Es troben en una situació administrativa irregular.
- Varen exercir la prostitució per motius econòmics.

L'any 2010 es feren 456 gestions, la majoria derivades d'acompanyaments en el pis, d'entrevistes de seguiment o d'acords, i de suport a la convivència.

7. Formació i cultura

7.1. Formació continua per a empleats públics

L'Institut Balear de la Dona té com a finalitats bàsiques elaborar i executar les mesures necessàries per fer efectius els principis d'igualtat de l'home i de la dona, impulsar i promoure la participació de la dona en tots els àmbits i eliminar qualsevol forma de discriminació de la dona a les Illes Balears.

Una de les mesures més necessària i important és la formació dels empleats i les empleades públiques, i per això hem posat en marxa la formació contínua en gènere a través de l'EBAP.

Durant l'any 2010 es van impartir dos cursos: un de bàsic, amb dues edicions, i un d'avançat, amb una assistència total d'aproximadament 90 persones en les tres edicions.

Aquests cursos pretenen establir un marc de formació que permeti al treballador i treballadora de l'Administració pública familiaritzar-se amb les polítiques

públiques d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Nom: visió de gènere a l'administració pública (curs bàsic)
Objectius:

1. Conèixer el marc teòric i conceptes bàsics de la teoria de gènere i del principi d'igualtat.
2. Facilitar les estratègies d'aplicació de les polítiques d'igualtat i de l'enfocament integrat del gènere.
3. Obtenir informació dels acords internacionals sobre igualtat d'oportunitats, accions positives i transversalització del gènere.
4. Plans d'igualtat.

Nom: Visió de gènere a l'Administració pública (curs avançat)
Objectius:

Bloc 1: Llenguatge no sexista.
Adquirir coneixement i habilitats en utilitzar un llenguatge no sexista.

Bloc 2: Institucions i recursos per a la igualtat. Les unitats d'igualtat.
Conèixer les principals institucions i oficines encarregades de dur endavant les polítiques d'igualtat.

Bloc 3: Els usos del temps
Conèixer els estudis sobre usos del temps, la investigació del temps en perspectiva de gènere i plantejar les millores d'usos del temps per tal de millorar el benestar.

Bloc 4: Pressuposts de gènere.
Adquirir coneixements bàsics sobre els pressuposts públics amb perspectiva de gènere: concepte, experiències internacionals i pautes metodològiques per introduir aquesta perspectiva.

Bloc 5: Violència de gènere.
Conèixer la Llei orgànica 1/2004 i el Protocol interinstitucional de les Illes Balears.

7.2. Formació externa

El personal de l'Institut Balear de la Dona, va impartir, va participar o va rebre la formació següent:

- Jornades "Polítiques d'igualtat i plans interns d'igualtat d'oportunitats en les administracions públiques" organitzades per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP).
- Professora ponent del Curs d'aptitud de subinspector de policia local de l'Escola Balear d'Administració Pública (EBAP).
- Xerrada adreçada a la Unitat de Mares de Palma, depenent d'Institucions Penitenciàries

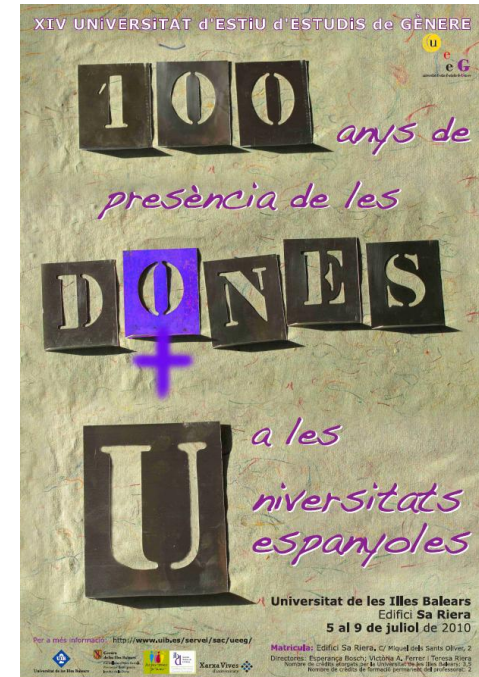
7.3. XIV Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere

L'any 2010 es va subvencionar la XIV Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere que va tenir lloc a Palma entre el dies 5 i 9 de juliol de 2010, sota el lema "100 anys de presència de les dones a les universitats espanyoles". El 28 d'abril de 2010 es va signar el Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears, que preveia un ajut econòmic de l'Institut Balear de la Dona a la Universitat de les Illes Balears de 20.000 €.

En aquest curs es commemora un segle de presència de les dones a les universitats espanyoles, i per una banda, retre un petit homenatge a les predecessores, i per l'altre, fer un repàs a la història d'aquesta presència.

D'acord amb el programa previst, es van dur a terme diferents tipus d'activitats, conferències, tallers i un cinefòrum relacionat amb els temes tractats.

7.4. Càtedra d'Estudis contra la violència de gènere

Per tal de garantir la continuïtat de la Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere, i en la línia del treball d'anys anteriors, el 26 de maig de 2010 es va signar el conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears que preveia un ajut econòmic de l'Institut Balear de la Dona a la Universitat de les Illes Balears de 31.000 € (més d'un 50 % menys que en 2009):

Universitat de les Illes Balears

Durant el primer semestre de 2010 l'activitat es va centrar especialment en la sensibilització i la informació de la comunitat universitària sobre formació i recursos al voltant del tema de la violència de gènere mitjançant el portal d'Internet de la Càtedra: <<http://catedraviolencia.uib.es>>. La pàgina web s'actualitza regularment.

Aquest curs 2010-2011 es va continuar oferint el Màster Universitari en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere.

Igualment, el segon semestre de 2010 va incloure les següents activitats dirigides a la comunitat universitària i/o al públic en general:

1) Incorporació de la nova becària. La seva col·laboració ha estat molt valuosa

per a la càtedra.

2) II Convocatòria d'ajuts "25-N" per a la realització d'activitats formatives i de sensibilització.

3) Programació del II Mes contra la Violència i per la Igualtat de Gènere a la UIB, amb l'oferta següent:

- Cicle de cinema Violència de Gènere: Llums, càmera, acció! (27 d'octubre-24 de novembre)
- Curs "Violència de gènere i mitjans de comunicació", a la seu d'Eivissa.
- Taules informatives sobre igualtat i violència contra les dones en els edificis G. M. de Jovellanos, Mateu Orfila, Guillem Cifre i Ramon Lull.

7.5 Pràctiques d'estudiants a l'IBDona

L'any 2010 s'han efectuat:

- Conveni de pràctiques en empreses i institucions per a estudiants d'estudis oficials de postgrau, d'acord amb el pla d'estudis oficial de postgrau Màster de Polítiques d'Igualtat i prevenció de la Violència de Gènere del Departament de Psicologia de la Universitat de les Illes Balears.
- Dues estudiants del Màster feren 75 hores de pràctiques cada una. En aquest període es va elaborar de manera satisfactòria un estudi sobre el servei de visat dels plans d'igualtat de les empreses i comparativa i recerca de la seva implantació a altres comunitats autònomes, així com altres tasques relacionades amb activitats o serveis propis de l'Institut Balear de la Dona.
- Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears sobre la realització de pràctiques dels estudiants de treball social, d'acord amb la Guia de la Pràctica de la diplomatura de treball social, proposada per la Comissió de Pràctiques de Treball Social.
- Una estudiant va efectuar satisfactòriament les pràctiques en el Centre d'Informació de la Dona de l'Institut Balear de la Dona, amb una durada de 420 hores.

7.6. Concursos i premis

L'any 2010 l'Institut Balear de la Dona, a causa de la forta reducció pressupostària que s'ha derivat de la crisi econòmica generalitzada, no ha pogut dur a terme les convocatòries dels concursos i premis —de cartells i de fotografia— que l'Institut Balear de la Dona des de la seva creació ha vingut realitzant any rere any.

7.7. Publicacions de l'Institut Balear de la Dona

– *Tres anys d'Afers Socials*

Destacam l'apartat Dona d'aquest recull que es publicà a la pàgina web de la Conselleria

– *Protocol interinstitucional contra la violència masclista*

El document complet pot ser consultat a la pàgina web de l'Institut Balear de la Dona. També s'ha editat en suport paper i s'ha distribuït a entitats i professionals interessats.

– *Dones reconstruïm la història. Les Illes 1880-1936*

L'any 2010 l'Institut Balear de la Dona va publicar el llibre d'aquesta exposició.

– *Còmic Quatre dones. Històries de Vida*

L'Institut Balear de la Dona va col·laborar en l'edició d'aquest còmic.

– *Calendari 2011*

El calendari per al 2011 també l'hem dedicat a “Dones: reconstruïm la història. Les Illes 1880-1936”.

8. Subvencions

L'Institut Balear de la Dona, com a entitat autònoma de caràcter administratiu amb personalitat jurídica pròpia i capacitat d'actuar plena, té com a finalitats bàsiques elaborar i executar les mesures necessàries per fer efectius els principis d'igualtat de l'home i la dona, a més d'impulsar i promoure la participació de la dona en tots els àmbits de la societat.

L'any 2010 l'Institut Balear de la Dona, a causa de la forta reducció pressupostària arran de la crisi econòmica generalitzada, no va poder dur a terme una convocatòria del pla d'ajuts per al suport a les activitats en matèria d'accions de foment i de suport de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

9. Acords i convenis de col·laboració

1. Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Palma i l'Institut Balear de la Dona per facilitar la inserció social i laboral de les dones que han estat víctimes de violència de gènere acollides al Servei d'Acollida a Dona i Família (SADIF), per al 2010.

Dotació econòmica: 66.594,00 €

2. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per a la gestió i la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les llars d'acollida, per al 2010.

Dotació econòmica: 267.437,00 €

3. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades per centres d'informació de la dona, per al 2010.

Dotació econòmica: 28.090,00 €

4. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per a la gestió i la funcionalitat del Centre d'Informació de la Dona, i d'una casa d'acollida per a dones víctimes de la violència de gènere, per al 2010.

Dotació econòmica: 267.437,00 €

5. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades dels distints casals d'acollida, per al 2010.

Dotació econòmica: 28.090,00 €

6. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera per a l'atenció a les dones víctimes de violència masclista, formació en igualtat i prevenció de violència de gènere, per al 2010.

Dotació econòmica: 8.000,00 €

7. Conveni específic de col·laboració per al 2010 entre l'Institut Balear de la Dona i l'Institut de la Dona (estatal) sobre cooperació en programes i actuacions adreçats específicament a les dones.

Dotació econòmica: 68.225,00 €

8. Conveni de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat, mitjançant el Ministeri d'Igualtat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears mitjançant la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració per a actuacions adreçades a garantir a les dones víctimes de violència de gènere el dret a l'assistència social integral i actuacions d'atenció especialitzada a menors exposats a violència de gènere.

Dotació econòmica: 219.841,00 €

9. Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia i l'Institut Balear de la Dona per oferir el Servei 24 Hores d'atenció social telefònica per a dones en situació d'urgència víctimes de violència de gènere, mitjançant l'112.

10. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i els ajuntaments d'Artà, Capdepera, Felanitx, Sant Llorenç des Cardassar, Son Servera i ses Salines per finançar la gestió i la funcionalitat d'una casa d'acollida a la comarca de Llevant i d'actuacions adreçades a la prevenció de la violència de gènere durant l'any 2010.

11. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona, la Fundació Hospital de Manacor i la Fundació Néixer per oferir accés a la medicina ginecològica informativa i preventiva del col·lectiu immigrant.

12. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Federació de Futbol de les Illes Balears per augmentar el coneixement i difusió de les polítiques d'igualtat.